

sayı 70
yıl 13

İRŞAD DERGİSİ

“Biz mest olmuşuz; başımız dönmede, başkalarının yaptıkları işlerle bizim ilgimiz yok. Dünya alt üst olsa, yakılsa, yıkılsa umrumuzda değil. Yeter ki senin aşkını kaybetmeyelim. Yeter ki senin aşkın ebedi olsun!” Divan-ı Kebir

ŞEB-İ ARUS ÖZEL SAYISI

İÇİNDEKİLER

- 01 Mustafa ÖZBAĞ Efendiden Göldeste/der. Lamia SEZGİ
05 En'am Suresi 162. Ayet/Gölşah HALİS
07 Gözyaşı/Leyla Tuba TOPTAŞ
08 Senetü'l Hüzn: Hüznün Yılı/Derya Başdağ
09 Enes Bin Malik/Beyza ASLAN
10 Güller İçinde/İlgın CENGİZ
11 Ölümün Soğuk ve Korku Yanı Vardır /Aynur ŞEKEROĞLU
13 Çay Sohbetleri/Latife KARATAŞ ÖZBEK & Zeynep KOÇDEMİR
16 Dijital Ölüm/Behiye KOCA
17 Ebru Perdesinde Sema/Öznur YALÇINKAYA
19 Ölüm Psikolojisi/Nigara ÖZAK
20 Çocuklarda Agresif Davranışlar/Hümevra SEVİNÇ YILDIZ
21 Karanfil/Ayşegöl SÜKÜT
22 Lale/Ayşegöl SÜKÜT
23 Aşk/Elif ASLAN
29 Aşıkların Mekanı "Sirius"/ Emine ÖZTAŞ
37 Hz. Pir ile Ölüm Üzerine/ Hüsnanur TÜRE

YAZI İŞERİ

GÜLAY CİNDORUK
HATİCE TÜRK
EMİNE NUR ÖZCAN

EDİTÖRLER

GÖZDE GÜVEN ASLAN
GÜLAY CİNDORUK
HATİCE TÜRK

GRAFİK TASARIM

ASLI ÖREN PÜRÇEK
AYŞE BETÜL ŞAHİN
HATİCE KÜBRA ŞENER
MERVE KÖSE

İLETİŞİM

✉ irsadder@gmail.com
🌐 irsaddergisi.com
📱 irsaddergisi

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİDEN GÜLDESTE

Allah'ın (azze ve celle) her yarattığını sevmek... Şimdi, Allah'ın (celle celaluhu) her yarattığını sevmek denilince, bu bizim ülkemizde bilhassa çok istismar edilen bir söz, tırnak içerisinde. Hani Yunus'un da bu manada bir sözü var ya, "Yaradılanı severiz Yaradan'dan ötürü" diye. Bu sözü, bu benim söyleyeceklerimin hepsi de benim şahsi görüşüm, kendi şahsi algılayışım, anlayışım. Kimseye herhangi bir sataşmada bulunma şeyim değil. Ben oldum olası Allah'ın (celle celaluhu) her yarattığını sevmek veya "Yaradılanı severiz Yaradan'dan ötürü." sözünü kendimce ben analiz ediyorum.

Bugün piyasadan dinlediğiniz veya kendisini sufi olarak gösteren veyahut da çok sevgi ağacıymış gibi gösterenlerin gördüğü noktadan görmediğimi söyleyeyim. Öyle görmüyorum. Baştan ne diyeceğimi söyleyeyim çünkü. Evet, biz yaratılanı severiz Yaratan'dan ötürü ama biz bu manada insanlarla olan ilişkide veyahut da insani meselede farklı düşünürüm ben. Benim için Allah'ın (azze ve celle) yarattıklarını sevmek demek Cenabı Hak'ın yarattığı her şeye karşı muhabbet beslemektir.

Şimdi, insanı insan eden en önemli duygulardan birisi sevgidir, muhabbettir. Bu bütün varlığa yayılmış vaziyettedir. Allah'ın sevgisi yüz ise bunun bir tanesini mahlukatın üzerine dağıtmıştır. Doksan dokuzu tabiri caizse kendi uhdesinde kalmıştır. Bizim o sevgi hissi ile, duygusu ile biz insani hayatımızı devam ettiririz. O sevgi hissi, duygusu ile anne babamızı severiz, eşimizi severiz, çocuklarımızı severiz, arkadaşlarımızı, dostlarımızı severiz, komşularımızı severiz, akrabalarımızı severiz, insani olarak.

Bir de dini olarak Allah'ımızı (celle celaluhu) severiz Peygamber'imizi (sallallahu aleyhi ve sellem) severiz, üstadımızı severiz, müminleri severiz. Bakın bu az önceki sıraladığım insanî, anne, baba, eş, çocuk, akraba, arkadaş, kardeş hatta bunun bir de mal boyutu var adam arabası, evi, barkı, tarlası, takkası, işi, bunları da sever insan. Bu da işin ayrı bir dünya ile alakalı kısmı. Bir de dinî kısmı var. Başta Allah'ı (celle celaluhu) severiz, Peygamberimizi (sallallahu aleyhi ve sellem) severiz varsa üstadımızı severiz varsa, müminleri severiz. Biz böylece de dini olarak da o sevginin içerisinde yoğruluruz. Kendimizce milli olan duygularımız vardır onları severiz. Bu nedir, kendi vatanını sevmek gibi, kendi şehrini sevmek gibi, kendi sülaleni sevmek gibi. Bunların hepsi de fitridir. Allah (azze ve celle), o sevgiyi bizim içimize işlerken koyarken yaratılıştan, bu sevgiyi de koymuş içimize. Normal bir insan bu sevgi yumağının içindedir ve bunları sever. Ve bu sevgi Yaradan'ın senin üzerindeki en büyük mucizelerinden birisidir. Sen bir yaratıcı arıyorsan sen kendi üzerindeki o sevgi yumağına bak, o sevgi yumağı senin üzerinde yaratıcının ne kadar ince detaylarla uğraştığının göstergesidir.

Şimdi tabi bir yaratılan var, bir Yaratıcı var bir de yaratılan var. Yaratılan deyince bizim hemen aklımıza insan gelir. “Yaratılanı sev Yaradan’dan ötürü”, hemen insan geldi. Değil. Benim durduğum yer burası değil. Yaratılan denilince bütün varlık alemi benim aklıma gelen, insanı ayrı yere koydum. Biz şimdi yaratılan denilince Cenab-ı Hak “Kün!” “Ol!” dediğinden itibaren yaratılan her ne var ise, gözümüzün gördüğü görmediği, kulağımızın hissettiği hissetmediği, bir de kalbimizin gördüğü hissettiği. Yaratılanlar var biz sadece gördüklerimizden, duyduklarımızdan, bildiklerimizden sorumluyuz. Yaratılanların hepsini görmemiz mümkün mü, değil. O zaman gözümüzün gördüğü, kulağımızın duyduğu, kalbimizin gördüklerinden sorumluyuz yaratılanı sevmeye. Burada insanı kenara koyuyorum. Çünkü Cenab-ı Hak’ın sonsuz yaratmış olduğu varlık düzlemi var ve onun üzerinde sayısız mahlukatlar var. Bize Kur’an’dan bildirilen cinni taifesi var, kafiri var, mümini var, münafığı var, şeytan taifesi var, ayrı melekler var, meleklerin içerisinde büyük melekler var, küçük melekler var, ismi anılmayan melekler var, Adem’den (aleyhisselam) itibaren gelen peygamberler var. Cenab-ı Hak yedi kat göğü yaratmış, yeri yaratmış, Samanyolunu yaratmış adını biz Samanyolu koymuşuz. Kainatı sonsuz yaratmış, sonsuz yaratmış olduğu o kainatta varlıklar var. O varlıkların -tanış, tanışma- Cennet var Cehennem var, Arş-ı ala var, Kürsü var, Levh-i mahfuz var, bunların hepsi de Cenab-ı Hak’ın yarattığı, Kalem var, akıl var, o kalem aynı zamanda akıl ya o yüzden diyorum e şimdi böyle olunca yaratılanları saymak mümkün değil bakın, yaratılanları sevmek mümkün değil.

Şimdi biz bir sufi topluluğuz, yaratılan denilince sadece insanı düşünürsek biz yayan kalırız. O zaman sufi topluluksak biz seyri süluk benim şunu da ben altını çizerekten söyleyeyim ben öyle görürüm, eğer onun şeyhi mürşidi kamil ise onun seyr-i süluku başlamıştır. O zaman seyr-i süluku başlayan bir derviş, değişik perdelerde değişik yaratıklarla karşılaşacak, değişik varlıklarla karşılaşacak ve bu varlıkları daha önce görmüş olmayacak görmediği için zaten hayrete düşecek veyahut da ilk defa gördüğünde kendince tiksineyecek onu kerih görmeyecek. Bu yaratılanı sevmek bu insanla alakalı değil, insan senin hemcinsin zaten bunda bir sıkıntı yok ki. Asıl sıkıntın hemcinsin olmayanlarla. Çok değişik yaradılıştaki varlıklarla karşılaştığında tiksinecek. Çok değişik varlıklarla karşılaştığında onu kerih görmemek, onu eksik görmemek, onu itici görmemek. Allah (celle celaluhu) muhafaza eylesin. O yüzden gökyüzü olarak nitelendirsek veyahut da değişik yaratılış perdeleri olarak da nitelendirsek, ister gökyüzü olarak nitelendirelim ister değişik yaradılış perdeleri olarak nitelendirelim o perdelerde yaşayan varlıklar var öyle olunca bir sufi seyr-i süluku devam ederken bu varlıklarla karşılaşacak, onlara aşına olacak, onlarla karşılaştığında onlarla aşına olduğunda o zaman o kimse o varlıklara karşı eksik görme, noksan görme, sevmeme, itme noktasında olmayacak. E şimdi bunu sadece insana yorumlamışlar genel olarak yorumlayanlar. Ben bunu insana yorumlamıyorum o yüzden.

“Rabbimiz Allah, işte O’dur. O’ndan başka ilah yoktur o her şeyi yaratandır.”(Enam Suresi, Ayet 102.)

O, her şeyi yaratandır. Bunu aklınıza, kalbinize çakın. Şunu unutmayın hiçbir zaman, yaratma eylemi, fiili, Allah’a (azze ve celle) aittir ve Allah (azze ve celle), bir nesneyi yaratıyorsa onu bir hesap kitap üzerine yaratır. Onu eksik ve noksan yaratmaz ve bütün perdelerin, bütün alemlerin ve yaşadığınız bu alemin tek yaratıcısı vardır o da Allah (celle celaluhu)’tır. Şeytan bir şey yaratamaz, melekler bir şey yaratamaz, peygamberler bir şey yaratamaz, veliler bir şey yaratamaz, cinniler bir şey yaratamaz. Hiçbir varlık hiçbir şey yaratamaz, yaratan tek Allah’tır. O yüzden yaratma gücünü, kuvvetini, kudretini, aklını elinde tutan Allah’tan (celle celaluhu) başka hiçbir şey değildir.

E böyle olunca o yaratılmışların hepsi de Allah'ın (celle celaluhu) eseridir. Onları Allah (celle celaluhu) dizayn etti. Allah (celle celaluhu) yarattı. Hesabı kitabı da Allah'a (celle celaluhu) ait. Şeytanın da hesabı kitabı Allah'a (azze ve celle) ait, yaratılma hesabı kitabı ve akli. Meleklerin de cinnilerin de, Harut'un da, Marut'un da, gök ehlinin de, yer ehlinin de veyahut da herhangi bir perdeye gitseniz de oradaki varlıkların yaratıkların nesnelere eşyaların yegane yaratıcısı Allah (celle celaluhu).

“Ve O Allah Celle Celaluhu, yarattığı her ne var ise hepsini de mükemmel bir şekilde yaratmıştır.” (Hicr Suresi, Ayet 86) Hiç şüphesiz senin Rabb'in işte o her şeyi mükemmel yaratan ve her şeyi hakkı ile bilendir. O zaman, yaratmada bir eksiklik görmek, noksanlık görmek mükemmeliyetçilikten dışarı çıktığı için, dikkat edin insan küfre düşer. Yaratma fiiliyatı tamamı ile mükemmel bir noktadır. O zaman bizim yaratılanı sevmemiz Allah'ın (celle celaluhu) mükemmel yaratmasından dolayıdır. Biz mükemmel aratan Allah'ın yarattığı her şeyi severiz. O zaman yaratılmış olan bir şeyde yaratılma eksikliği, noksanlığı yoktur, mükemmeldir. O Allah (celle celaluhu) ki yarattığı her şeyi mükemmel yarattı, aynı zamanda da güzelliği de yanına koydu. Hem mükemmel hem de güzel yarattı. O zaman senin yaradılıştaki bir şeyi çirkin görmeyen, yaradılıştaki herhangi bir eksik noksan görmeyen seni gizli şirke, gizli küfre götürür. Sen gizli küfre düşersin. O zaman yaradılıştaki bir şeyi mükemmel görmemek yaradılıştaki bir şeyi çirkin görmek, seni küfür ehli yaptı. Sen ister ağaca bak, ister böceğe bak, ister hayvana bak, ister uçanlara bak, ister yürüyenlere bak, ister yüzenlere bak. Hiçbir şey hakikatinde çirkin yaratılmadı. Hiçbir şey hakikatinde eksik yaratılmadı. Mükemmel yaratıldı. O zaman öyle olunca bu alemde hikmetsiz, boşa yaratılan, eksik yaratılan çirkin yaratılan hiçbir şey yok. Bakın bunlar sizi tevhide götüren şeyler. Yaratılan herhangi bir şeyde çirkinlik yok, eksiklik, noksanlık yok ve yaratan Allah. Meseleye böyle baktığınızda, o zaman her şeye baktığınızda, bir mükemmel yaratılış göreceksiniz ve siz güzel görmüş olacaksınız her şeyi. Hani Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri der ya, “Güzel düşünen güzel görür, güzel gören hayatından lezzet alır.” Güzel düşünen güzel görür, o zaman ilk önce düşünce olarak şunu yerleştireceksiniz imani bir hakikat olarak:

- 1-Her şeyi Allah yarattı.
- 2-Allah her şeyi mükemmel yarattı.
- 3-Allah her şeyi güzel yarattı.

Bunu üstünüzde oturturun. Bunu sadece işte herhangi bir varlığa değil hatta bunu ağaçlara, bitkilere, sudakilere, havadakilere, yerdekilere, göktekilere, her şeye söyleyeceksiniz. Çünkü bitkiler olarak da daneyi tohumu yaratan yine O. Ayeti Kerime'de diyor, “Allah daneyi çekirdeği çatlatıp yarandır.” (Enam Suresi, Ayet 95.) O zaman biz dünya üzerindeki hayvanlardan tutun bitkilerden tutun uçanıdan tutun görünenden görünmeyenden bu üç ana unsuru hiç unutmayacağız:

Yaratıcı Allah'tır (azze ve celle). Allah'tan (azze ve celle) başka yaratıcı yoktur ve yarattığı her şey bir düzen, bir hesap, bir kitap üzerine yaratır ve yarattığı her şey güzeldir. O zaman güzel olan, mükemmel olan sevilir. Güzel ve mükemmel olan sevilir. Bakın tekrar söylüyorum güzel ve mükemmel olan sevilir. Ve siz bakarken sufice yaratılmış bir şeyi çirkin görmek, eksik görmek, noksan görmek, fazlalık görmek, bunu neden yarattı demek, seni küfre götürür.

Sen önce bu eğitimi sağlam bir şekilde al.
Böyle boş, biz yaratılanı severiz Yaratan'dan ötürü, ya bu ne kadar çirkinmiş ya, yok olmadı, hani yaratılanı sevmiştin yaratan Allah'tı (celle celaluhu)? Sen nasıl onu çirkin gördün? Olmadı, Allah (azze ve celle) muhafaza eylesin. Bunda Hz. Peygamber'de (sallallahu aleyhi ve sellem) örnekler vardır. Hani meşhurdur ya, bir köpek, bazı rivayetlerde merkep olarak geçer. Aslında o rivayet, bazen de İsa'nın (aleyhisselam) üzerinde olduğu düşünülür. Veyahut da Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem)'in üzerinde olduğunu söyleyen hadis kitapları da vardır. Hani ashabıyla beraber yürürken bakıyor ki herkes kokudan ağzını burnunu saklıyor, kerih görüyorlar. Meşhur ya Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Hazretleri "Ne güzel dişleri varmış!" diyor. Bakın herkesin kerih olarak gördüğünde bir güzellik gördü. Bir güzellik görmek... Güzel tarafını görmek... Dedi ki, ne güzel dişleri varmış. Allah (celle celaluhu) bizleri güzel görenlerden eylesin. Oysa herkes diyordu ki bu leş kokuyor, buna bakılmaz. Hatta rivayet ederler böyle Arapların örtüleri var, örtülerini böyle örttüler ağızlarını burunlarını kokuyor diye. Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) örtmedi. Dedi ki, ne kadar güzel yaratmış, dişleri çok güzel. Demek ki öyle olunca, biz bir şeyi çirkin ve kerih görme noktasında değiliz ve ayeti kerime Enam 38: "Yeryüzünde debelenen hiçbir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki sizin gibi bir ümmet olmasın. Biz kitapta levhi mahfuzda hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonra hepsi Rab'lerinin huzurunda toplanacak."

O zaman, hepsi de bir ümmet, hayvanlar da ve hepsi de Levhi mahfuzda bir hesap kitap üzerine yazılı. Eksik noksan bir şey yok. Allah'ım iyi etsin. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) buyuruyor, kim bir serçeyi boş yere sırf eğlence olsun diye öldürürse o serçe feryat ederek Allah'a (celle celaluhu) şöyle seslenir: "Ey Rabbim! Falan beni gereksiz yere öldürdü. Herhangi bir fayda için öldürmedi."

Bakın, öyle bir Peygamber ki, kendi bineğine dahi yumuşak davranmayı tavsiye ediyor. Sufi kardeşler, derviş kardeşler, bakın kendi bineğine dahi yumuşak davranmayı öğütleyen bir Peygamberin (sallallahu aleyhi ve sellem) ümmetiyiz. Söz muhteşem: Yumuşaklığın bulunmadığı her davranış çirkindir. Yumuşaklık nerede varsa da orayı güzelleştirir. Allah (celle celaluhu) bizi yumuşak huylulardan eylesin ahlakî olarak. Rabbim muhafaza eylesin inşallah. Yine Müslim'de ve Tirmizi'de geçen bir hadisi şerif: "Allahu Tealâ her varlığa iyi davranılmasını emretmiştir. Öyleyse canlı bir varlığı öldürmeniz gerektiğinde, bu işi ona eziyet vermeden güzel bir şekilde yapın. Bir hayvanı boğazlayacağınız zaman yine ona eziyet vermeden güzel bir şekilde kesin. Bu işi yapacak olan kimse bıçağını iyice bilesin, hayvana acı çektirmesin." Tam Kurban arifesinde bu hadisi şerif de iyi oturdu şimdi. Ne yapacağız o zaman, hiçbir şeye sert ve kötü davranmak yok, her şeye iyi davranmaya gayret edeceğiz inşallah.

Hz. Pir'in sözü çok hoşuma gitti, buraya not olarak aldım. Onu okuyarak bitireyim.

"Kardeşim sen düşünceden ibaretsin. Geriye kalan et ve kemiksin. Gül düşünür gülistan olursun, diken düşünür dikenlik olursun." Hz. Mevlana Biz gül düşünelim inşallah, gülistan olalım. Haklarınızı helal edin. Allah (azze ve celle) sizden razı olsun.

Mustafa Özbağ Efendinin 02.07.2022 tarihli sohbetinden derlenmiştir.
DERLEYEN: LAMİA SEZGİ

EN' ÂM SURESİ/162

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

De ki: Benim namazım, ibadetim, hayatım ve ölümüm hep âlemlerin Rabbi Allah içindir.

Allahümme salli ala seyyidina Muhammedin ve ala ali Muhammed. Tüm selamlar O'nadır. Cihanlar serveri olan Rasulallah (sallallahu aleyhi ve sellem) için yüce Rabbimiz (celle celaluhu) buyuruyor ki: "Kişisel arzularına göre de konuşmamaktadır. O, kendisine indirilmiş vahiyden başka bir şey değildir." (Necm, 53/3 ve 4) En basit, insani bir vasıf olan konuşması dahi kendi aklı, fikri, heva ve hevesi ile olmayan bir Peygamberin doğumu, yaşamı ve ölümü de elbette kendi iradesi ile değildir. O seçilmiş ve arındırılmıştır. Tertemizdir. Allahuâlem bu sebepledir ki ölümü bizlere iki ayrı pencereden göstermiş ve bir nevi tercih sizin demiştir. Ölüm anının dehşeti, kabrin sıkıntıları, Cehennem'in açlığı ve mahşerin o akıl almaz hallerinden de bahsetmiş, tam tersi istikamette beden cesedinden kurtulup Allah'a vuslatı, ebedi bir Cennet'ti ve daima sevenin sevdikleri ile birlikte olacağı bir yaşamı da müjdelemiştir.

Madem ki yazımı ölümünü Şeb-i Arus (düğün gecesi) diye adlandıran Hazreti Mevlana münasebetiyle yazıyorum o halde ateşten, azaptan bahsetmek yakışık almaz. Bu sayıda bize aşktan dem vurmak, sevgiliden konuşmak, ümitvar olmak düşer. Zaten Habibullah da (sallallahu aleyhi ve sellem) "Her nefis, ölümü tadacak, sonra döndürülüp bize getirileceksiniz." (Ankebut / 57) ayetini aktarıp "Ölüm müminin hediyesidir." buyuruyor. (Ramuz el e-hadis / 2954) Hayatın, doğum gibi olağan, durdurulamaz gerçeği olan ölüm, iman etmiş bir kimse için çok da büyüülecek bir mesele değildir. Çünkü bu konuda bir ihtiyarımız bulunmadığından, biz kullara düşen yegane şey gelmekte olana hazırlanmaktır. Öyle ki İbni Ömer (radiyallahu anh) şöyle aktarıyor:

Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki: "Dünyada tıpkı bir garip hatta bir yolcu gibi davran! Akşamı ettiğinde sabahı bekleme! Sabaha çıktığında akşamı bekleme! Sağlıklı günlerinde hastalanacağı vakit için, hayatın boyunca da öleceğin zaman için tedbir al!" (Buhârî, Rikak 3. Ayrıca bk. Tirmizî, Zühd 25; İbni Mâce, Zühd 3)

Hz. Ali (radiyallahu anh) hazretlerinden de, "Dünya bir sona doğru başını alıp gitmekte, âhiret ise koşarak bize doğru gelmektedir. İnsanlar arasında dünyanın da âhiretin de isteklileri vardır. Siz âhireti istemeye bakın. Günü gün etmeyin. Bugün hesap günü değil, iş günüdür. Ama yarın artık iş yok, yalnız hesap vardır." (Buhârî, Rikâk 5) sözü aktarılmaktadır.

Bir gün Rasulallah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanından bir cenaze geçti. Ona baktı ve şöyle dedi: "Bu, ya kendi kurtulmuştur veya kendisinden kurtulunmuştur." Sahabeler sordular: "Yâ Rasulallah! Kendi kurtulmuş veya kendisinden kurtulunmuş ne demek?" Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle açıklamıştır: "Mü'min ölünce dünyanın eziyet ve sıkıntılarından kurtulur; fasık ölünce de onun şerrinden insanlar, beldeler, ağaç ve canlılar kurtulur." (Nesâî, Cenâiz 48)

Hazreti Mevlana Mesnevi'sinde Rasulallah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) cesur, güçlü kuvvetli, yiğit amcası Hazreti Hamza (radiyallahu anh) ile ilgili bir beyit yazdırıyor. Buyuruyor ki: "Peygamberin amcası Hamza, gençlik çağında savaşa daima zırh giyerek girerdi. Son zamanlarındaysa savaş saflarına zırhsız olarak katılır, sarhoşça savaşa atlırdı. Göğsü açık, vücudu çıplak olarak kendini kılıçlara atardı. Halk "Ey peygamberin amcası, ey saflar yaran aslan, ey erlerin padişahı! Allah buyruğunda 'Nefislerinizi, kendi ellerinizle tehlikeye atmayın.' emrini okumadın mı ki? Peki, neden kendini böyle bir savaş esnasında

tehlikeye atıyorsun? Gençken iri yapılı ve kuvvetliyken saflara zirhsiz katılmazdın. Şimdi ihtiyarladın, zayıfladın, belin büküldü öyle olduğu halde hiçbir şeye aldırış etmez oldun. Her şeye boş veriyor, bir kılıç ve bir mızrakla savaşa atılıyor, adeta kendini sınıyorsun. Kılıç ihtiyara hürmet etmez. Hiç kılıçla okun akli temyizi olur mu?" dediler.

O bihaberler, Hamza'nın kaygısına düşüyorlar, gayretlerinden ona bu çeşit öğütler veriyorlardı. Hamza dedi ki: "Gençken ölümü, bu dünyaya veda etme tarzında görürdüm. Kim ölüme isteyerek gider? Kim ejderhanın karşısında soyunur? Fakat şimdi Muhammed'in nuruyla bu fani şehre zebun değilim ki. Duygudan hariç olan ve halk nuru askeriyle dolu bulunan padişah ordugâhını görmekteyim.

Çadırlar, çadırlara geçmiş çadır direklerinin ipleri, iplere sarılmış, şükürler olsun ki Allah beni uykudan uyandırdı. Ölüm kimin nazarında tehlikeyse "Tehlikeye atılmayın." emri de onadır. Fakat birisinin nazarında ölüm hakikat kapısının açılışından ibaret olursa ona "Haydin çabuk olun." hitabı gelir..." MESNEVİ / 1418

Allah dostu, Allah'a aşık bütün inananlar gibi Mevlana Celaledin-i Rumi hazretleri de her daim vuslattan dem vurmuş, kavuşma gününü hatırında ve hayalinde tutaraktan yaşamıştır. Kanaatimce bu aşıkların vuslatı için ölümü beklemeye gerek yoktur fakat avamın anlayabilmesi için böyle dillendirmişlerdir. Ben yazımı yine Mevlana Hazretlerinin gönlünden coşup gelen beyitlerle neticelendirmek istiyorum.

ÖLDÜĞÜM GÜN

Öldüğüm gün tabutum götürülürken,
Bende bu dünya derdi var sanma...
Benim için ağlama, yazık, vah vah deme;
Şeytanın tuzağına düşersen,
O zaman eyvah demenin sırasındır.
Cenazemi gördüğün zaman firak, ayrılık deme,
Benim kavuşmam, buluşmam işte o zamandır,
Beni toprağa verdikleri zaman,
Elveda elveda demeye kalkışma,
Mezar, cennet topluluğunun perdesidir.
Batmayı gördün değil mi?
Doğmayı da seyret, güneşle aya gurubdan hiç ziyan gelir mi?
Hangi tohum yere ekildi de bitmedi?
Ne diye insan tohumunda şüpheye düşüyorsun?
Hangi kova kuyuya salındı da dolu dolu çıkmadı?
Can Yusuf'u ne diye kuyuda feryat etsin?
Bu tarafta ağzını yumdun mu, o tarafta aç.
Zira senin Hayy u Hû'yun, mekansızlık aleminin fezasındadır.

Gülşah HALİS

GÖZYAŞI

Hani bin bir gecenin sabahına uyanan yaşlı
anka kuşunun yaşlı mutluluğu da kül olup
gittiğinde...

Hani umudun yel vurup harman savurduğu o
hercümerç amâkın sessiz uçurumlarla
çevrelenmiş susuzluğu abı hayatı kana kana
içtiğinde...

Hani yalnız şarkıların soluksuz notalarına
işleyen ateşin hârî rüzgâra konduğunda...

Hani sessiz yıldızların kuyruklarına dolanan
hüzün tomurcukları gözyaşlarını gecenin
koynuna saldığında...

Hani ıssız mevsimlerin soluğunda ıslanan aşk
huzmeleri hazana durduğunda

Hani ansızın patlayan tomurcuk güllerin
yürekleri sam yeliyle bilevli kırağı soğduğunda
titreyip söndüğünde

Hani suçsuz imbatlarla savrulan karanfil
kokulu müjdelerin dipsiz karanlığı nurla
dolduğunda

Hani ölüm ansızın gelip vurgun yemiş karanlığı
şen kahkahalarıyla boğduğunda

Hani efganı sulayan dingin gecenin sükût-u
sırrı, sararmış benziyle ervaha ah ettiğinde

Hani ayrılık ölümlü hemdem iken sineye
giryân salan aşkın sancağına otağını
kurduğunda

Açtı bağırını toprak yâr olup serdarına
sevdanın

Serdi hasretini toprak sancısıyla yüzyıllar
erittiği ol hüdâyı şadânın

Sardı membaini toprak arşı alada dem tutup
biriken sessiz serabın

Sürdü merhemini toprak hicrana, hiç
sönmeyen şarabın muştusunda cem olan
sevda ile ahını ezelde süsleyen âşiğın...

Leyla Tuba TOPTAŞ

SENETÜ'L HÜZN: HÜZÜN YILI

"Rasulüm! Gerçek şu ki sen de öleceksin, onlar da ölecekler."¹

Rasûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) 24 senelik hayat arkadaşı, onun tebliğine ilk inanan, en büyük desteği, bir dağ gibi arkasında duran, İslam uğruna malını Allah yolunda harcayan, Efendimize (sallallahu aleyhi ve sellem) teselli veren, anne gibi yetimliğini sarıp sarmalayan ümmetin annesi Hatice'tül Kübra (radiyallahu anha)... Cebrâil (aleyhisselam) Resûlullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) gelerek Hz. Hatice'ye (radiyallahu anha) hem Cenâb-ı Hakk'ın (Celle Celaluhu) bu ümmetin kadınlarının en hayırlısı olduğunu belirtmiştir, hem de kendisinin selâmını söylemesini ve ona içinde hiçbir gürültünün, çalışıp yorulmanın bulunmadığı oyulmuş inciden yapılmış bir köşkün verileceğini müjdelemesini bildirmiştir.²

Vakit ayrılık vaktidir. Hicretten üç yıl kadar önce 19 Nisan 620 yılında vefat etti.³ Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) onun cenaze işlemlerine başladı. Onu kefenlemek istediği vakit Hz. Cebrail (aleyhisselam) nazil oldu ve şöyle dedi: **"Ey Allah Resûlü! Yüce Allah seni sana özel selâmi ve ikramıyla selâmlamakta ve şöyle buyurmaktadır: 'Ey Muhammed! Hatice'nin kefeni bizdendir! Zira o bizim yolumuzda malını bağışlamıştır!'"** Sonra Hz. Cebrail (aleyhisselam) bir kefen getirip şöyle dedi: **"Ey Allah Resûlü! İşte bu Hatice'nin kefenidir. Cennetin kefenlerinden biridir, Allah bunu ona hediye etmiştir!"** Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) de Hz. Hatice'yi (radiyallahu anha) kendi mübarek hırkasıyla ve ardından da Hz. Cebrail'in (aleyhisselam) getirdiği kefenle kefenledi.⁴ Böylece Hz. Hatice (radiyallahu anha) iki kefenle kefenlenmiş oldu: Biri Allah'ın (Celle Celaluhu) kefeniydi, diğeri de Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) mübarek hırkasıydı. Mübarek annemiz Cennetü'l Mualla'ya defnedildi.⁵ İlk yoldaşı olan Hz. Hatice (radiyallahu anha) annemizin vefatı Efendimizi (sallallahu aleyhi ve sellem) derinden üzmüştür ve bu seneye hüzün yılı anlamına gelen **"Senetü'l Hüzn"** denilmiştir.

Ubâde bin Sâmî'ten nakledildiğine göre Hz. Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: **"Her kim Allah'a kavuşmayı dilerse Allah da ona kavuşmayı diler ve her kim Allah'a kavuşmayı hoş görmezse, Allah da ona kavuşmayı hoş görmez."**⁶ Allah'ın (Celle Celaluhu) kavuşmak istediği o kullardan olabilmek duasıyla...

Derya BAŞDAĞ

1. Zümer Suresi, 30. Ayet-i Kerime
2. İslam Ansiklopedisi
3. İbn-i Sa'd, et - Tabakatü'l Kübra, c.1, a. 96
4. Müslim, Fezâilü's - Sahabe 75.
5. Mir'âtü'l-Haremeyn, I/2, s. 1074-1075
6. Hadis-i Şerif (Buhârî, Rikâk, 41)

ENES BİN MALİK

Sahabenin içinde hizmetiyle, sadakatiyle, Allah'ın resulüne (sallallahu aleyhi ve sellem) muhabbetiyle önde olan; yaşı küçük ama yüreği büyük nice erler vardı. Bu erlerden birisi olan Enes Bin Malik, henüz 10 yaşındayken alemlere rahmet Peygamberimizin yanına gelerek dizinin dibinde yetişmiş, on yıl boyunca hizmetinde bulunarak "Hâdimü'n-Nebî" lakabıyla anılmıştır. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu bahtiyar sahabeye olan merhamet ve sevgisi sebebiyle "Yavrucuğum" diye hitap etmiş kimi zaman "iki kulaklı (zü'l-üzüneyn)" diye ona latife yaparak tüm inceliği ve naifliğiyle küçücük Enescikle şakalaşmıştır.¹

İyi bir ok atıcısı olan Enes, Peygamberimizin hizmetinde bulunmak üzere annesi Ümmü Süleym tarafından onun huzurunda getirilmiştir. Annesi, Enes iyi bir çocuk olduğundan onun Rasulullah'ın hizmetinde bulunması için ricada bulunmuştur. Ümmü Süleym'in bu ricasını kırmayıp kabul eden Rasulullah, sabahları gelip akşamları kendi evine giden Enes Bin Malik'e bir kerecik dahi kızmamış, onu azarlayacak, kıracak söz ve davranışlarda bulunmamıştır. Enes Bin Malik onun hizmetinde bulunduğu zamanlar hakkında, "Yapmadığım bir şey için Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'Bunu niçin yapmadın?' demezdi. Yaptığım bir şey için de Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'Bunu niçin böyle yaptın?' demezdi."² diyerek Rasulullah'ın ahlakını, çocuklara muamelesinin güzelliğini ifade etmiştir.

Peygamber Efendimizin himayesi, terbiyesi altında yetişen Enes bin Malik, sünnetlere uyma noktasında çok titiz davranmıştır. Ömrünü onun yanında geçirmiş, ibadetlerini onun gibi yapmaya çalışarak sevgisine sadık kalmıştır. Öyle ki Ebû Hureyre onun hakkında "Kıldığı namaz Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) namazına Enes'ininki kadar benzeyen birini daha görmedim."³ diyerek, sevenin sevdiğine benzediğinin delili olmuştur. Yaşı küçük olduğu için savaşlara savaşçı olarak katılamasa da savaşlarda Rasulullah'ın yanından hiç ayrılmamıştır. Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) sırdaşlık yapmış, Allah Rasulü'nün yaptırdığı işleri annesine dahi söylememiştir. Rasulullah bu pek sevdiği küçük sahabesine "Allah'ım, onun malını artır, evladını çoğalt. Kendisine verdiklerinde bereket ihsan et ve onu Cennet'e sok."⁴ diye duada bulunmuştur.

100 yaşına kadar dünyada yaşamış, sevgililerin sevgilisinin yanına, ukbaya giderken, yanından hiç ayırmadığı Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ait olan bir çubukla bir saç telinin de kabrine getirilmesini vasiyet etmiştir. Zindan dünyaya gözlerini kapayıp defnedilirken yanında yalnızca çok sevdiği Peygamberinden hatıra çubuk ve diline yerleştirilmiş bir saç teliyle sonsuzluğa doğru yürümüştür. Sevmenin, sevilmenin, hizmetin, fedakarlığın timsali inci tanesi sahabelerden birisi olan Enes Bin Malik, binlerce hadis naklederek günümüz karanlığını aydınlatmak için bir meşale olmuştur. Rabbim bizleri onların yolunda, Rasulullah'ın ışığında yürüyenlerden eylesin...

Sözümüzü Enes Bin Malik'in alemlere rahmet Peygamberimizi tarif edişiyle bitirelim o zaman: "Rasûlullah'ın cildi parlak bir renkteydi ve teri inci gibiydi. Yürüdüğü zaman düzgün yürürdü. Rasûlullah'ın elinden daha yumuşak ne bir ipek kumaşa ne de bir ipeğe dokunmuşumdur ne de Rasûlullah'ın kokusundan daha güzel ne bir misk ne de bir amber koklamışumdur."⁵

Selam ve dua ile kalın.

Beyza Aslan

¹ TDV, islam ansiklopedisi.

² Müslim, 2309, 51.

³ Buhari, İsta'zân, 15.

⁴ Buhari; Deavat: 47.

⁵ Müslim, Fedâil, 21.

GÜLLER İÇİNDE

Teslim olmuşum zaten,
Şimdi sevdim seni ölüm.
Sessiz sedasız değil gidişim,
Sadece rıza değil bu,
Sevinç...

Ne varsa gelen,
Gelen senden değil mi?
Düğünüm bu -gün.

Özlediğim, sevdiğim;
Bitti gurbet yolları,
Aslından ayrı düşenin aradığı,
O kavuşma günü geldi,
Güller içine davetini aldım.

Hani kokusunu duyup göremediğim,
Arayıp durduğum gül bahçesi...

Hani ışığı içimi ısıtan,
Koşup varamadığım güneş...

Hani herkes yaşayıp giderken,
Bana yetmeyen dünya.
Ve içimi kemiren özlemin adı,

Ya Hu!

Gün bitti,
Gece bitti,
Mevsim bitti,
Mekân bitti,
Şeb-i arus!
Şeb-i arus!

ILGIN CENGİZ

ÖLÜMÜN SOĞUK VE KORKU YANI VARDIR

Hicretin 10. yılı... Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hacca gitmek için hazırlıklara başladı ve bütün Müslümanların katılmasını istedi. 10 Zilkade 632 tarihinde yanında hanımları, kızı Fâtımâ ve 120.000'i aşkın sahabesi ile hacını eda etti ve Arafat vadisinde Vedâ hutbesi olarak anılan konuşmasını yaptı. Hutbesinin ardından dinin kemâle erip tamamlandığını ve hak dinin İslam olduğunu bildiren âyet¹ nâzil oldu. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) hac vazifesini tamamlayıp Mekke'ye döndü.

Rasulullah (sallahu aleyhi ve sellem)'in Vedâ haccından sonra sağlığı bozulmaya başladı. Hz. Âişe annemiz Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem):" Ey Âişe! Hâlâ Hayber' de yediğim o yemeğin acısını ağızımda hissediyorum, işte şimdi zehirlenmeden doğan o acının dineceği gündür."² buyurduğunu söyler. Ağırлаştığı son günlerini Hz. Âişe (radiyallahu anha) annemizin yanında geçirmeyi arzu etti. Hanımlarından izin alıp vefat edinceye kadar Hz. Âişe (radiyallahu anha) annemizin evinde kaldı...

Elini suya sokup aldığı suyu yüzüne sürüyor bir yandan da: Lâ ilâhe illallah. Gerçekten ölümün sarhoşluğu vardır."³ diyordu sallallahu aleyhi ve sellem... Sancı ve ağrıların arttığını gören kızı Hz. Fâtımâ (radiyallahu anha) ağlamaya başlayınca sevgili babası (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdular: "Artık son, bu günden sonra baban sıkıntı ve acı görmeyecektir, merak etme..."⁴ Hiçbir peygamberin ruhunun Cennet'teki durağını görmedikçe alınmayacağını, sonra onun arzusuna bırakılıp ya da seçme konusunda serbest bırakılacağını bildiren Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), ruhunu teslim hazırlanırken kendinden geçer, sonra birden gözü evin tavanına doğru açılıp⁵ "Allah'ım, Refik-i A'lâ da olmayı arzuluyorum"⁶ buyurur... Mübarek başları Hz. Âişe'nin boğazı ile ciğeri arasında iken misvağını istedi. Hz. Âişe (radiyallahu anha) misvağı ağızında yumuşatıp verince, göğsüne dayanmış halde ağızını bir güzel misvaktı. Tam o anda Allah ruhunu aldı...⁷

Hz. Âişe annemiz der ki: Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir gün Bâkî mezarlığına gömdükleri bir cenazeden bana döndü. Beni rahatsız buldu çünkü başım çok ağrıyordu," vay başım, vay başım" diye söyleniyordum. Şöyle buyurdu: "Ey Âişe, asıl ben 'vay başım' demeliyim. Benden önce ölürsen ne zararın olur ki, seni yıkarım, kefenlerim, namazını kılıp defnederim."

Dedim ki:" Şimdi seninle beraberim, sen öyle yaparsan, sonra benim evime döner, orada hanımlarından biriyle gerdeğe girersin." Bunun üzerine Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem) tebessüm etti. Aynı tebessüm öldüğünde de mübarek yüzünde görüldü."

Hz. Ali ve Üsâme (radiyallahu anhüma), Rasululallah (sallallahu aleyhi vesellem)'i gömleği üzerinden yıkadılar, sahabe efendilerimiz cenaze namazını imamsız gruplar halinde kıldılar. Hz. Âişe annemizin odasında kabir kazılıp lahit yapıldı⁸. Kabrin içine serilen kırmızı kadife üzerine⁹ Rasulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) indirip defnettiler...

¹ Mâide Suresi Ayet-3

² Buhari/Rudani -11

³ Rudani-2418

⁴ Rudani-2425

⁵ Ebu Hureyre (radiyallahu anh) 'dan: Rasulullah (Sallallahu aleyhi vesellem) buyurdu: " Görmüyor musunuz, insan öldüğü zamangözü yukarıya doğru döner?" "Evet ey Allahın Rasulu" dediler. "Bu, göz ruhu takip ettiği zaman meydana gelir." Müslim

⁶ Rudani-2419

⁷ Rudani-2416

⁸ Rudani- 2438

⁹Tirmizi ve Nesâi/ Rudani-2440

İbn Mes'ud (radiyallahu anh) anlatır: "Sevgilimiz, Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bize kendi ölüm haberini, ölmeden önce altı şeyle verdi: Bizi Âişe'nin evine topladı, bizlere şöyle bir baktı, gözleri yaşardı ve şöyle buyurdu: "Merhaba size! Allah sizi yaşatsın ve korusun. Size yardım etsin, Allah sizin derecelerinizi yükseltsin, Allah size hidayet etsin, Allah sizi rızıklandırsın. Sizi başarıya erdirdin, Allah sizi selâmete erdirdin. Size Allah korkusunu tavsiye ediyorum. Allah da size onu tavsiye etmiştir. Onu size emanet etmiştir. Şüphesiz ben apaçık bir uyarıcıyım. Allah'a karşı, kulları ve beldeleri hususunda baş kaldırmayın. Çünkü Allah hem size hem bana hitaben şöyle buyurdu: "Bu ahiret yurdunu, yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu istemeyenlere veririz. Sonuç Allah'a karşı gelmekten sakınanlarıdır."¹⁰ Sonra şöyle buyurdu: "Ecel yaklaştı, böylece Allah 'a, Sidre-i Münhehâ'ya, Cennetü'l-Me'vâ'ya, Ke's-i Evfâ'ya, Refik-i Âlâ'ya gidiş de yaklaştı." -Sanırım ravi şöyle dedi- Dedi ki: "Ey Allah Rasulü! Öyleyse seni kim yıkayacak?"

"Ehl-i beytimin erkekleri yakınlık derecelerine göre yıkasınlar."

"Peki seni ne içinde kefenleyelim?"

"İsterseniz şu giydiğim elbise, isterseniz Yemen işi ya da Mısır işi beyaz elbise içinde kefenlersiniz."

"Peki namazını içimizden kim kıldırsın?" (Bunu söylerken) Ağladık, o da ağladı. Ve buyurdu ki:

"Yavaş olun! Allah sizi bağışlasın, Peygamberinizden yana sizleri hayır ile mükâfatlandırsın. Beni bu kabrimde, bu evimdeki döşeğime koyduğunuz zaman, biraz yanımdan çıkıp uzaklaşın. Çünkü benim ilk namazımı kılacak olan dostum ve yanımdan ayrılmayan Cibril'dir. Sonra Mîkâil, sonra İsrâfil, sonra da ordularıyla ölüm meleği. Sonra tüm melekler. Sonra yanıma dalga dalga girip namazımı kıl ve bana selâm verin. Mâtemci tutup da ağlatarak beni rahatsız etmeyin. Haykıran, çığlık atan kadınları da uzaklaştırın. Önce namazımı Ehl-i Beytimin erkekleri kilsin. Sonra siz kılın. Ruhlarınıza benden selâm okuyun, **kardeşlerimden burada da bulunmayanlara da selâmımı söyleyin**. Sizinle beraber dininize girenlere de selâmımı söyleyin. Sizi şahit gösteririm ki, ben de ona ve dinimde bana her uyan kimseye bugünümden başlayarak Kıyamet gününe kadar selâm ederim. Dediki:

"İçimizden seni kabrine kim indirecek?"

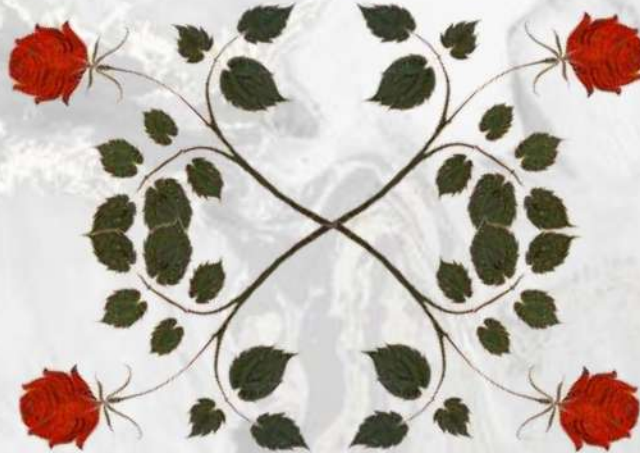
"Ehl-i beytimden bazılarıyla, sizi görüp sizi görmeyen melekler."¹¹

Ve Aleykum Selam

Ya Rasulallah (sallallahu aleyhi vesellem) ...

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) vefat etmiştir ama hayatı da ölümü de bizim için hayırdır. Çünkü amellerimiz ona sunulur, amellerimizi hayırlı görürse Allah'a hamd eder. Amellerimizden kötü gördükleri hususunda da bağışlanmamız için Allah'dan mağfiret diler.¹²

Aynur ŞEKEROĞLU

¹⁰ Zümer suresi Ayet -60

¹¹ Bezzâr ve Taberânî, el-Mu'cemu'l- Evsat'ta/Rudani

¹² İbn Mes'ud, Bezzûr, Rudanî-2449

ÇAY SOHBETLERİ

“Hiçbir ölü, öldüğü için hasret çekmez, ancak taati'nin (ibadet etmenin) azlığına yanar. Yoksa ölen kimse; kuyudan ovaya çıkmış, zevküsafa meclisine ulaşmıştır. Bu daracık matem yurdundan ferahlayıp geniş bir ovaya göçmüştür. Orası doğruluk yeridir, orada yalan yoktur. Ayrılan sarhoş olan, has şarabı ne bilsin? Orası öyle bir doğruluk yurdudur ki, Hak onlarla beraberdir. Su ve çamurdan (bedenden) kurtulmuş, Nur ile dosttur. Bu hayat için bir iki nefesin kaldı, bari gayret et de ercesine (er gibi) öl.” (Mesnevi cilt 5/1774-79)

Ey gözünü dünyadan, baki olana çeviren kardeşimiz, çayımızdan bir yudum alalım da başlasın ebedi kardeşliğimiz...

“Sabah uyanınca, aklımız nasıl bedenimize geliyorsa, herkesin canı da öyle bedenine girer. Her ruh, kendi bedenine girer. Kuyumcunun ruhu, terzinin vücuduna girmez. Âlimin canı, o âlimin bedenine, zalimin ruhu, o zalimin tenine girer. Ayak bile karanlıkta kendi ayakkabısını keşfederken, can niçin tenini bilmesin?” (Mesnevi cilt 5/1781-96)

-Ey kıymetli kardeşim senin takip ettiğin ayak izin kimdir?

Hz. Pir'in Mesnevi'sinde aidiyetin ayak izlerine rastlıyoruz. Kimin aslı nereye ve neye ise, tüm yolları ve yönelişleri bir şekilde oraya varıyor. Bu tür İslam ile ilgili meselelere bakarken her daim yaratılışa gideceğiz der Üstadım Mustafa Özbağ Efendi. Ve ekler: ayet-i kerimede “Allah kullarını kendisini tanısinlar, bilsinler diye yarattı” der. (Zariyat Suresi, 56. Ayet-i Kerime)

Hal böyle olunca, kulu yaradılış amacına götüren yolları tanımamız gerekecektir ki, o yolu ve yoldaki ayak izlerini takip edip menzile varmış olalım. Üstadımızın bu minvalde sıklıkla söylediği diğer bir husus da “Yol, Kur'an ve sünnettir.” düsturudur. Aynı düstura Hz. Mevlana'nın şu sözlerinde de rastlamamız mümkün: “Ben yaşadıkça Kur'an'ın kölesiyim. Ben Muhammed Mustafa'nın yolunun toprağıyım. (Hz. Mevlâna, Rubailer,1052)

Kur'an ve Sünnet yolunda kaim olmamız ve bu yol üzerine hayatımızı şekillendirmemizle alakalı yüce kitabımız şöyle buyuruyor Nisa Suresi 59. ayette: “Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin ve sizden olan emir sahibine de itaat edin. Eğer herhangi bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz; Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız, onu Allah ve Resulüne arz edin. Bu daha iyidir ve sonuç bakımından da daha güzeldir.”

İman edenler için sözleri apaçık olan Kur'an-ı Kerim, bizlere Allah'ı tanıma, bilme ve Allah'a yakınlaşma hususunda da apaçık bir istikamet belirlemiştir. Kur'an-ı Kerim ve onun bizzat yaşayan tefsiri olan Hz. Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ile bizden olan emir sahiplerine itaat, istikametimizin olmazsa olmazları hatta istikametın kendileridir. Aynı zamanda bu kutlu yolun da rehberleridir ve rehberler, hedefe varış noktasında yoldaki izlerin nişaneleridir.

Yol O'na varmak ise, yoldaki izler Kur'an, Sünnet, Ulu'l-Emr'in sözleri buyuruyor Cenabıhak... Allah, cümleyi o yola meftun olan ve yoldaki o izleri takip edenler zümresine ilhak eylesin.

“Hayat imanla ebedidir. Yoldaşın iman olursa ölmezsin” (Mesnevi cilt 3/3399)

-Ey kıymetli kardeşim imanını ebedi kılmak için nasıl bir yol izlersin?

Her şeyin geçiciliğine dikkat çeken Hz. Mevlâna, bu geçici hayatta kalıcılığın sırrını da bizlere naklediyor. İnsanın hayat yolculuğunda, yoluna yoldaş olacak olanın da geçici niteliklere sahip olmaması gerekir ki, serüveni kalıcı olsun.

Üzerinde yaşadığımız dünyanın bile kalıcı olmadığı, aldığımız nefesın geri gelmediği bir serüven bizimkisi. İnsanın ömrü hayatındaki yaş geçitlerinden tutun da yerinde bir an bile sabit durmayan mevsimlere, aylara, günlere, büyük bir ıstihla o yiyip içtiklerimizin damaktaki tadını sürekli koruyamayışına, en mutlu ve en hüzünlü hallerimizin bir gün gelip bittiğine şahit olduğumuz dünya...

Bu kadar geçiciliğın içindeki anlam arayışına ise en büyük cevap, insanlık tarihi boyunca üzerinde ittifak edilen husus olan inançtır. Bunun da delili kalıcılıkta ebedî, yani bâki olanın kendisidir. Hz. Pir'in de dediği gibi bu fani hayatın ebedîliği, ebedî olana inanmak, iman etmek ve O'nun sevgisi uğrunda ömür geçirmek.

Tüm bu hususların üzerine, bu kolay ve hazır tüketim çağının da getirisiyle birlikte geçici olanın kalıcı olana çok çabuk tercih edildiği dönemde nasıl bir yol izleyeceğiz sorusu geliyor belki de akıllarımıza? Üstadımız Mustafa Özbağ Efendi'nin hadis-i şerife ithaf yaparaktan sıklıkla söylediği şudur ki: “Farzlara sınımsıkı yapışın, haramlardan uzak durun ve Allah'ı çok sevin.”

Kur'an-ı Kerim'deki Nisa Suresi 59. ayeti referans göstererekten diyoruz ki: şu köhnemiş, vahşi ve kişisel menfaatin zirve yaptığı çağda, Kur'an-ı Kerim'in, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ve kişiye farzları emreden, haramlardan sakındıran, Allah'ı çok seven ve bu uğurda sevdirmeye mücadelesi veren Ulu'l-Emr'in nasihatlerine sınımsıkı yapışalım, bu uğurdaki kardeşliklerimizi ve dostluklarımızı çoğaltalım.

Cenabıhak, bizlere kalıcılığın zirvesi olan zikrini ve sevgisini, O'nu sevenlerin sevgisini ve O'na yaklaştıracak olanların sevgisini canımızdan, ailemizden ve soğuk sudan daha sevimli kılsın. Bizleri Kur'an ve sünnetin izinden ayırmasın. Âmin...

“Nefsini öldüren Hak ile baki(kalıcı) olur, bu sebepten Hak sırlarına aşına olur. Riyazette (nefsin

isteklerini yenmede) ten'in (bedenin)ölümü hayattır, ten yok olursa, Ruh ebedîleşir.” (Mesnevi cilt 3/3386-87)

--Ey kıymetli kardeşim nefsimizi terbiye edip o sırta vakıf olabilmek için tesviyelerin nelerdir?

İnsanoğlu en güzel yaratılışla, ahsen-i takvim üzere (Tin Suresi 4. Ayet-i Kerime) yaratılmış ve sayısız nimetlere mazhar olmuştur. Tüm bu nimet verilenlerin içerisinde Allah'ın kendilerini övdüğü zümreler vardır ki onlarla beraber olmanın bile insanoğlunu şeref yap edeceği ayet-i kerimede şöyle açıklanmıştır:

Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimetler peygamberler, sıddıklar, şehitler ve sâlihlerle beraberdirler. Bunlar ne güzel arkadaştır! (Nisa Suresi 69. Ayet-i Kerime) Ayet-i kerimeye bakıldığında işin özünün Allah'a ve Resulüne itaatten geçtiğini görüyoruz.

“Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının.” (Haşir Suresi 7. Ayet-i Kerime) Tüm bu emirler de yasaklar da özünde Müslümanların lehlerine olup nefisleri yenme adına ve Üstadımızın her defasında hatırlattığı gibi, yaratılış amacımız olan Allah'ı tanıma, bilme ve sevmeyi isteyenler adına olmazsa olmaz kaidelerdendir.

Nitekim ayet-i kerimede: “De ki siz gerçekten Allah'ı seviyorsanız bana uyun.” (Ali İmran Suresi 31. Ayet-i Kerime) Hal böyle olunca nefsi terbiye etmek ve o kutlu yola müştak olmak için Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Hazretlerinin izi ve O'nu takip eden sıddıkların, salihlerin ayak izlerini takip etmek. Hz. Pir'in bahsettiği ebedileşme yolunun olmazsa olmaz azığıdır.

Allahutaala, cümleyi nefsiyle mücadelede galip gelen, Hz. Pir'in deyimiyle Hak sırlarına aşına olan ve Allah'ı sevdiğçe seven kulları zümresine dahil eylesin. Âmin...

Latife Karataş Özbek

Zeynep Koçdemir

DİJİTAL ÖLÜM

Her gün gelişen teknolojinin beraberinde getirdiği “kişisel veriler” dünya genelinde bir çok alanda kullanılıyor. Özellikle son yıllarda sosyal medya kullanımının artması ile bu “kişisel veriler” paha biçilemez bir değere sahip olmaya başladı. Artık insanlar sosyal medya mecraları üzerinden yönetilmeye ve yönlendirilmeye, bu ortam üzerinden algı oluşturularak tek renk fikir oluşturulmaya açık hale geldi. Mesela artık adalet dediğimiz olgu sosyal medyadan sağlanır oldu. Bunun birçok örneği mevcut. Fakat ben bu yazımda bunlardan bahsetmeyeceğim. Bu yazımda asıl bahsetmek istediğim olay bir “Sosyal medya kullanıcısı öldükten sonra arkasında bıraktığı veriler ne olacak?” sorusu. Dijital ölüm konusunu inceleyen internet sitesi Digital Beyond'dan Evan Carroll, "Hayatımız boyunca kaydettiğimiz dijital veriler fiziksel verilerden çok daha fazla. Ama bu verilere ölüm sonrasında ne olacağı sorusunu hala ciddiye almıyoruz." diyor.¹

2009 yılında iki arkadaşın bu sorunu gündeme getirmesi ile birçok sosyal medya mecrası ölen kullanıcılar için düzenlemeye gitti. Örneğin sosyal medya platformunun popülerlerinden olan Facebook, kullanıcı ayarları kısmına “Öldükten Sonra Hesabı Sil” yada “Anıt Hesap Olarak Devam Et” seçeneklerini ekledi. Fakat birçok fotoğraf ve video paylaşımı yapılan Instagram’da ise durum daha karmaşık bir hal almış durumda. Instagram bir kişinin hesabını silmek için ölen kişinin 1. derece de yakınlarının, ölen kişinin resmi ölüm belgesini Instagram ile paylaşmasını istiyor. Gelişen teknoloji ile dijital ölümler “Dijital Miras” kavramını da beraberinde getirdi. Bu kavram resmi hukukta yer almasa da son dönemde üzerinde çalışmalar yapılan bir kavram. Açıkçası Blockchain ile bu kavram biraz daha karmaşık hale bürünüyor. Daha önceki yazılarımızda da bahsettiğimiz gibi Blockchain değiştiremez verileri kendisinde barındırıyor. Bu durumda da bir Blockchain kullanıcısının öldükten sonra verileri silinmiyor. Sosyal varlığı yok edilemiyor. Bunun haricinde sanal ortamda bulunan maddi varlığına da, eğer kullanıcı birisi ile paylaşmadıysa, ulaşılması imkansız hale geliyor. Hal böyle olunca da “Dijital miraslar ne olacak?” sorusu geliyor akıllara.

Örneğin bir kullanıcının sanal ortamda 1 milyon doları olsun. Bu kullanıcı ölmeden önce bir akıllı kontrat oluşturup bu kontratı kendi değiştirilemez hesabı üzerinden onaylasın. Bu kontratın içeriği şu şekilde olsun : “Ben öldükten sonra 1 milyonum direk çocuklarımın hesabına geçmesin. Herkesin hesabına sadece senelik 1000 dolar geçsin.” İşte bir ebeveynin yapabileceği son şaka. Bu durumda çocuklar hiçbir şekilde 1000 doların üzerinde bir miktarı hesaplarında bulamayacak ve itiraz da edemeyecekler. Hatta ebeveynlerinin hesabına ulaşılar bile bu smart sözleşmeyi iptal etme durumları olamayacak (Eğer sözleşme süresi yoksa). Hal böyle olunca normal hayattaki miras kavramı ile sanal miras kavramları örnekte de görüldüğü gibi farklı bir boyut kazanıyor.

Sosyal medyada ölümler “gerçek” yaşamda olduğu gibi acılar içermiyor, duygudan yoksun fakat sosyal medyaya verdiğimiz verilerimiz internet var olduğu müddetçe herkese açık olarak duracak gibi görünüyor. Kim bilir gelişen teknoloji ile sizin 5. kuşaktan torununuz sizin resimlerinle oluşturduğu sanal gerçeklikte sizinle sohbet edebilecek, belki de tüm duygularınız “gerçek” yaşamdaki tepki ve duygularınızla aynı olacak. Ya da verilerimiz başka veriler üretmek için kullanılacak/kullanılıyor. Tüm bunları topladığımızda apolitik bir kargaşanın ve teorilerin arka perdesinde insanoğlunun sonsuz var olma çabasını, her şeyi kontrol etme içgüdüsünü ve hırsını görüyoruz. Fakat unutulmuş bir nokta var ki “Her nefis ölümü tadacaktır.” Al-i İmran 185. Sözlerime son noktayı bir hadis ile koymak istiyorum : “Lezzetleri tahrip edip acılaştırılan ölümü çok zikredin.” (Tirmizi, Zühd 2)

Behiye KOCA

1-https://www.bbc.com/turkce/haberler/2013/10/131010_dijital_vasiyet / 14.11.2022 / 08:52

PERDESİNDE

SEMA

Şeb-i Arus; düğün gecesi...
Ölümün kutlandığı bir delilik,
Aşığın maşukuna doğru bir perdeyi daha
döne döne, güle oynaya, halden hale geçerek aşığı,
hem azamet hem coşku yüklü bir an...

Üstadımızın sohbeti ve cümle Semazenlerin Sem'ası eşliğinde
Şeb-i Arus'u kutladığımızı hayal ederek hazırlanan bu ebrulara;
gören ve işiten gönülleriniz ayrı manalar yüklesin,
renk renk, öbek öbek içe dolsun, şifa olsun,
bir aylık perdesinin daha yırtılmasının idrakine vesile olsun....

Hazreti Pir'in beyitleri eşliğinde her çarkta 'Allah' diyerek
ebedî tüm vuslat tatlarını Üstadımızla kutlamaya niyetle
EBRU PERDESİNDE SEM'AYA BUYURUNUZ....

*"Bismillahirrahmanirrahim,
İlahi Ya Rabbi! ezeldaki hükmüne uygun olarak bu teknede
zuhur edecek olan nakışların, hilkatin nakışlarında meknuz
olan hikmetini idrakten aciz olan bu fakirin nefsini teshir
edip de enaniyetini azdırmasına izin verme! Nefsimi, senin
gibi bir Halık olma vehminden de bu vehmin tevlid edeceği
bir şirk-i hafiden de hubb-ı riyasetten de koru, ya Hafız!
Fakiri 'la faile illallah' sırrının edebiyile teşhiz et! Bu tekne
başındaki mesaiyi senin zikrinle taltif ve sana olan
kulluğumun bir nişanesi olarak kabul et! Destur Ya Hakk!"*

Aşk ile buluşma zamanı yakınladı,
bu sebeple kendine çekidüzen ver,
buluşma günü için güzelleş!
Bizim ölümümüz, her ne kadar sana
matem olursa da aslında Hakla
buluşma vakti olduğu için bizim
en neşeli, en mutlu zamanımızdır."

Divan-ı Kebir

"Sema düğün evinde olur, düğün olan
yerde olur. Sema Aşıklar içindir.
Gönüller alan o eşsiz, görünmez sevgiliye
manen kavuşmak içindir. Yüzlerini kibleye
çevirmiş kişiler, manen Miraç edenler, bu
dünyada da öteki dünyada da Sema'dadır."

Divan-ı Kebir

"Gökyüzünden cana: "Haydi geri dön!"
diye bir ses geldi. Can da: "Ey beni
çağırın yüce varlık, merhaba, geliyorum."
diye cevap verdi."

Divan-ı Kebir

Öznur YALÇINKAYA

ÖLÜM PSİKOLOJİSİ

Öleceğini bilerek yaşayan tek canlı insandır. Her ne kadar ölüm insana doğal bir olay gibi görünse de herkes, ölüm gerçeği karşısında kendisini kolayca boyun eğmeye hazır hissetmez. Ölüm bekleyişi insanlarda kimi zaman kaygı kimi zaman da sevinç uyandırmıştır. Araştırmalara göre evlat sahibi olan kimseler, zengin olup daha çok para kazanma hırsına sahip olan kimseler, dini inancı olup da dinin kurallarını yerine getirmeyen kimseler ile Doğu toplumuna mensup kimselere nazaran Batı toplumuna mensup kimseler daha fazla ölüm korkusu taşımaktadır.

Ölümden korkan insanların psikolojik hastalıklardan kaygı bozukluğu ve panik atak olma olasılıkları yüksektir. Çoğu anksiyete (kaygı) bozukluğunda karşımıza çıkan sorunların altında yatan en büyük etmen, kişinin başına neyin ne şekilde geleceği ve sonunun ne olacağını bilmemesinden kaynaklanır. Panik atak esnasına öleceğini düşünen kişide bu bilinmezlik, pişmanlık ve keşkelere neden olarak düşünce mekanizmasında bozulmalara neden olabilir. Oysa "*Ölüp de pişman olmayan yoktur; mutlaka herkes nedâmet duyar: Muhsin (iyi yolda) olan hayrını daha çok artırmadığı için pişman olur, nedâmet duyar. Kötü yolda olan da nefsinin kötülükten çekip almadığına pişman olur, nedâmet duyar.*" (Tirmizî, Zühd 59, hadis no: 2405)

Yapılan çalışmalarla da teyit edildiği üzere, ölüm korkusunu azaltmaya veya gidermeye en çok katkı sağlayan faktör dini inançlardır. Çünkü dini inançlar ölümden sonra yeni bir hayat sunmakla birlikte insanı ölüme hazırlar. Dini inançlar sayesinde inanılan yeni bir hayat, insanların hem ölümü kabullenmelerini hem de ölüm nedeniyle duyulan kaygı ve korku gibi psikolojik durumlar karşısında daha güçlü kalmalarını sağlamaktadır. Çoğu zaman inancı olan kişilerin dua, ibadet yöntemleri ile umutsuzluklarıyla baş edebildikleri görülür. Daha düzgün yaşayan, haksızlık yapmayan, sevdiklerini sık sık arayıp soran, iyilik yapan, insanları eleştirmeyen, iyimser yaklaşan, sade bir yaşantıyı seçen, bu hayata bir şeyler katmayı ve bırakmayı hedefleyen insanlarda ölüm korkusu daha yanlı ve düzensiz bir hayat yaşayan insanlara göre daha azdır. Bu nedenle özellikle panik atak geçiren kişiler dini kurallara uymaya başlayabilir, "Neden yaşıyorum? Yaşamının anlamı nedir?" sorularına cevap vererek ve hayatını yeniden anlamlı ve yaşanılır hale getirerek daha sağlıklı ve düzgün bir yaşam tarzına geçiş yapmayı başarabilirler. Böylece "*Nasıl yaşıyorsanız öyle ölürsünüz. Nasıl ölürseniz öyle de dirilirsiniz.*" hadisi şerifini yaşayarak ölüm korkusundan uzaklaşmış olurlar.

Sonuç olarak ölümlü hatırlamak, onun var olduğunu bilerek yaşamak ve ona hazırlanmak olumsuz duyguların azalmasına katkı sağlamaktadır. Böylece insan ölüm karşısında isyan ve inkâr yerine daha olumlu duygular geliştirebilir.

Nigara Özak

ÇOCUKLARDA AGRESİF DAVRANIŞLAR

Çocuklarda agresif davranışlar zaman zaman ebeveynlerin zorlandığı, destek almak istediği en sık karşılaşılan konulardan biridir. Peki agresyon ya da agresif davranışlar ne demektir? Agresyonun bir diğer adı saldırganlıktır. Bir başkasını inciten birtakım davranışları kapsar.

Agresif davranışların sebepleri neler olabilir?

Tek çocuk olmak, ebeveynlerin tutumları agresif davranışların sebeplerindedir. Üstat Mustafa ÖZBAĞ bu konudan şu şekilde bahsetmiştir:

“5-6 yaşlarındaki çocuklarda agresif davranış bir anneden babadan kaynaklı olabilir, iki yalnızlıktan kaynaklı olabilir. 5-6 yaşındaki çocuk oyun çocuğu, eğer etrafında oynayacağı kendi yaşlıları veya bir yaş küçük bir yaş büyük kardeşleri yoksa agresifleşir. Eğer anne baba hamilelik sürecinde stresli bir hamilelik yaşadılarsa, kavga gürültü bağırsı çağırış, o zaman da çocuk o stresten o agresiflikten nasibini alır. 5-6 yaşlarındaki çocuklar da genelde yalnızdır, o çocuk tektir. İlk çocuksa. O tek olduğundan dolayı da agresif bir çocuk olarak büyür. Böyle bir çocuk varsa kuzenleri muzenleri varsa onları beraber büyütmede fayda vardır. Böyle hani kalabalık bir ailenin içerisinde olursa agresifliği azalır, paylaşmayı öğrenir. Beraber yaşamayı öğrenir. Daha daha çabuk konuşur, daha çabuk yürür örneğin. Böyle kalabalık ailenin faydaları bunlardır. Ama ne yazık ki toplum buradan hızla şeye gidiyor: Yalnızlığa doğru gidiyor. Hızla gidiyor. Anneanneler, babaanneler, kardeşler bu konuda bunu hızlandırıyorlar. Toplum ekonomik şartlar bunu hızlandırıyor. Böyle olunca çocuk az ise bir tane ise, daha agresif daha bencil, daha başına buyruk, daha laf dinlemeyen daha kendini dinlemeyen çocuk tiplerini çıkıyor.”

Şiddete maruz kalan çocukların saldırgan davranışlar gösterme olasılıkları artar. Okul çağı çocuklarında karşılaşıldığında çocuklarla baş edemeyen ebeveynin çocuğuna “Okulda niye başkasına vuruyorsun, vurma demedim mi?” diyerek tekrar çocuğuna vurup düzeltmeye çalışması, olayın nasıl bir kısır döngüye vardığını göstermektedir. Aynı zamanda çocuğun kendisi olmasa da aileden başka birinin de agresif davranışlara maruz kalması, çocuğun bu davranışını dolaylı yoldan öğrenmesine sebep olur.

Son zamanlarda sıklıkla gördüğümüz agresyon sebeplerinden bir diğeri de çocukların teknoloji kullanım içeriklerindeki saldırganlık barındıran içeriklerdir. Oynanan oyunlarda ve izlenen içeriklerde vurma kırma, öldürme, küfür vb. içeriklerin yer alması çocukların agresif davranışları örnek almasına, bu agresif davranışları gerçek hayatta arkadaşlarıyla ve ebeveynleriyle kurduğu iletişimde yansımasına sebep olabilmektedir. Teknolojik aletlerin başında geçirilen süre arttıkça çocukların agresif davranışları artmakta, yüz yüze iletişim becerileri de düşmeye başladığından durum ciddi bir hal almaya başlamaktadır.

Küçük yaşlardaki çocuklar (özellikle 6 yaş öncesi) kurgu ile gerçeği ayırmakta zorluk çekebilmede, sonuç olarak taklit etmekte ve diğeri yaş gruplarına göre daha çok etkilenebilmektedir.

Aileler agresif davranışları pekiştirmemeye dikkat etmelidir.

Çocuklar bir başkasına zarar verdiğinde gülerek karşılık vermek, çocuğun davranışını aslında sözel olmayan dilde onaylayarak pekiştirmekte ve arttırmaktadır.

Çocuk istediği bir şey olmayınca agresif davranışlar göstererek yaptırmak istediğinde, istediği şeye izin vermek, agresifliği çocuğun istediklerini yaptırmak için kullandığı bir yöntem haline getirir. Saldırganlık kimi zaman ebeveyn-çocuk ilişkisi yetersiz kaldığında veya çocuğun farklı nedenler sebebiyle iletişim becerilerinin eksikliği sonucunda karşılaşılan bir durumdur. Çocukların bir problemle karşılaştıklarında nasıl çözeceğini bilmemesi, olumsuz duygularla baş etme becerilerinin düşük olması vb. konular bu duruma örnek verilebilir.

Özetle agresif davranışların birçok sebebi olabilir. Ebeveynlerin kendi çocuklarında bu davranışların çok fazla olduğunu görmesi halinde kendi içlerinde hangi sebeplerin etkili olabileceğini belirlemeleri ve o minvalde dikkat etmeleri gereken şeyleri belirleyerek çözüm yoluna gitmeleri gerekir. Çözememeleri halinde bir uzmandan destek alabilirler.

Hümevra SEVİNÇ YILDIZ

KARANFİL

MALZEMELER

- Kırmızı krapon kâğıdı
- Yeşil renk keçe
- Yeşil renk kurdele
- Çöp şiş
- Yapıştırıcı
- Makas

HAZIRLANIŞI

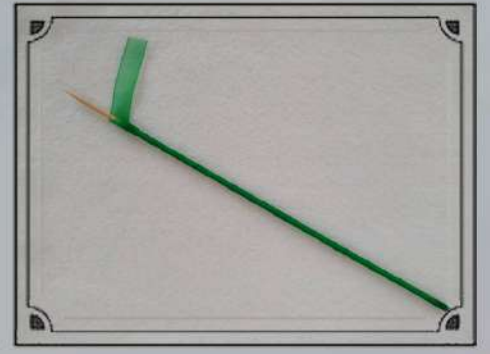
-Kırmızı krapon kâğıdı üst üste katlanır, uç kısımlarından ince şeritler halinde yarısına kadar kesilir.

-Çöp şiş yeşil kurdeleyle dolanarak kaplanır, açılmaması için uç kısmı yapıştırılır.

-Katlanan kırmızı krapon kâğıdı tek tek açılır.

-Çiçeğin sap kısmına dolanarak sarılır ve uç kısmı yapıştırılır.

-Yeşil renk keçeden yaprak kesilir çiçeğin orta kısmına yapıştırılır.

Ayşegül SÜKÜT

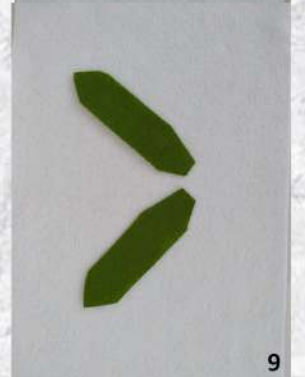
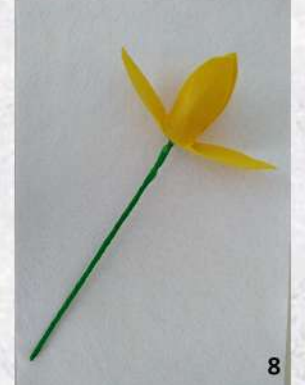
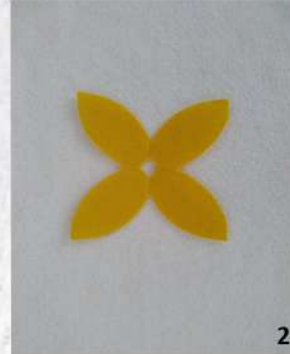
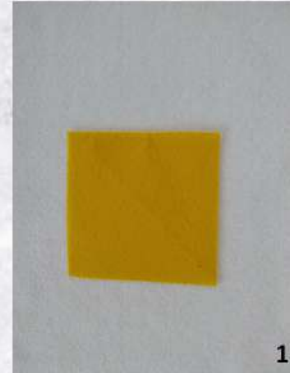
MALZEMELER

- Sarı ve yeşil renk keçe
- Yeşil renk kurdele
- Çöp şiş
- Yapıştırıcı
- Makas

HAZIRLANIŞI

- Sarı renk keçeden kare şekli kesilir.
Alt alta gelecek şekilde katlanır, kenarlarından ve orta kısmından kesilerek çiçek şekli oluşturulur.
Çöp şiş yeşil kurdeleyle dolanarak kaplanır, açılmaması için uç kısmı yapıştırılır.
Sarı renk keçeden uzun şerit kesilir.
Çiçeğin sapına uç kısmına döndürülerek sarılır ve uç kısmı yapıştırılır.
Sarı renk keçeden iki tane yaprak kesilir.
Çiçeğin orta kısmına çiçeğin sapı geçirilir ve yapıştırılır.
Çiçeğin karşılıklı iki kenarları birbirine yapıştırılır.
Kesmiş olduğumuz sarı renkli yapraklar çiçeğin kenarlarına yapıştırılarak lale görüntüsü oluşturulur.
Yeşil renk keçeden iki tane yaprak kesilir.
Yapraklar çiçeğin sap orta kısmına yapıştırılarak etkinlik tamamlanır.

Ayşegül SÜKÜT

AŞK

Bursa'da yaşamak bir ayrıcalıktı. Şehrin farklı bir atmosferi vardı. Şehre ilk adım attığınızda buradaki maneviyat, sizi sarıp sarmalıyordu. Dar sokaklar arasından ansızın önünüze çıkan kabristanlar, tekkeler, türbeler, tarih kokan camiler ve büyüklerimizin tabiri ile adeta evliyalardan ve enbiyalar şehriydi. Günün her saatinde bu mistik havayı koklamak, şehir halkı için lütuftu, ikramdı.

Yaklaşık iki ay önce, İzmir'deki ihtisasımı tamamlamış her metrekaresine hayranlık duyduğum bu manevi şehirde yerleşik hayata geçmiştim. Ulu camide vakit namazlarını kılabilmek, Üftade Hazretleri ve Emir Sultan Hazretlerinin kabri şeriflerini ziyaret edebilmek ve Koza Han'da dostlarla kahve içebilmek ne büyük bir mutluluktu.

Aynı mahallede büyüdüğümüz çocukluk arkadaşım Ayşe evlenmişti. Bu vesile ile kendisini ziyarete gitmiştim. Ayşe, Kuran ve sünnete göre bir evlilik yapmış, eşine de bir hayli muhabbetliydi. Sohbetimiz gittikçe derinleşiyor, konudan konuya geçiyorduk. Derken birlikte güzel bir program yaptık. Yıllardır gitmeye fırsatımızın olmadığını ve iki sokak ötemizde bulunan Maskem'deki tekkeyi ziyaret etmek, hem de bahçesinde kahvaltı yapmak için sözleşerek Ayşe'nin yanından ayrıldım. Bir perşembe gününün sabahıydı. Ayşe çoktan uyanmış, karşıdaki evlerinin salonunun penceresinden beni hazırım dercesine bana el sallıyordu. Ben de hızla hazırlanarak evin içerisindeki ahşap merdivenleri ikişer üçer atlayarak alt kata kadar inip çantamı alıp dışarıya çıktığımda Ayşe'nin çoktan geldiğini ve evin önünde beni beklediğini gördüm. Annem her ikimizi de dualar eşliğinde kapının önünden uğurladı. İkimiz de çok mutluyduk. Birlikte yokuştan aşağıya doğru sohbet ederken yürümeye başladık. Yolun sonuna geldiğimizde köşeyi dönmek üzereyken karşı kaldırımda liseden sınıf arkadaşım olan ve üç yıldır görüşemediğimiz Hatice ile rastlaştık. Sevinç nidaları ile birbirimizle sarıldıktan sonra Hatice'yi, Ayşe ile de tanıştırdım. Ayaküzeri biraz sohbet ettikten sonra birlikte yürümeye devam ettik ve bir süre sonra yollarımızın aynı yöne doğru olduğunu fark ettim. Hatice, siz nereye gidiyorsunuz, diye sordu. Buralarda tarihi bir tekke varmış, hem tekkeyi ziyaret edeceğiz hem de Ayşe ile birlikte kahvaltı edeceğiz, dedim. Hatice şaşkınlık içerisinde, sahiden mi, dedi. Hatice yaklaşık iki yıldır, tarihi tekkede sema eğitimi alıyormuş, bugün de sema dersine katılmak için tekkeye gidiyormuş. Ne güzel bir tevafuk oldu. Tekke yolculuğumuza üç kişi olarak devam ettik. Bir müddet sonra tekkeye ulaştık. Hatice müsaade isteyerek sema dersine katılmak için yanımızdan ayrıldı. Tekkeye vardığımızda bizi ilk karşılayan, tekkenin hemen sol yanı başındaki kabristan oldu. İlk olarak kabristanın önüne doğru geçtik. Selamlama ve dualarımızı yaptıktan sonra tekkenin bahçesinde bir müddet dolaştık. Ön tarafta küçük camlı bölmedeki görevli kişi, beş dakika sonra çay hazır olacak diye bize seslendi. Tekkenin salçalı tostunu da çok övmüşlerdi. Tostlarımızın da siparişini verdikten sonra kendimize uygun bir masa bulup oturduk. Tekkenin bahçesi bir hayli kalabalıktı. Buradaki herkesin birbirine karşı olan samimi ve sıcak tebessümü, her birimizde daha önceden sanki birbirimizi tanıyormuşuz gibi bir duygu yaratıyordu. Yan masada kalabalık bir grup toplanmış hem kahvaltı ediyor hem de hadis dersi yapıyordu. Masalarındaki kahvaltılıklarından bir tabak da bize hazırlayıp ikram ettiler ve nihayet bizim de tost ve çaylarımız gelmişti. Hem kahvaltımızı ediyor hem de etrafı incelemeye devam ediyorduk. Ayşe'nin gözü kulağı hadis dersi yapan kişilerdeydi, bir müddet sonra yan masadaki topluluktan bir kişi Ayşe'yi de masalarına davet etti. Bense oturmuş olduğumuz

masada kendi yalnızlığında, dalıp gitmişim. Tekkedeki maneviyat beni ziyadesi ile etkilemişti. O esnada tekkenin kapısı açıldı güneşin içeriye yansıttığı ışığın etkisi ile uzun bir gölgelik belirmişti önümde. Başımı hafifçe içeriye doğru uzattığımda derinden bir ilahi sesi geliyordu. Biraz daha içeriye doğru girdiğimde içlerinde Hatice'nin de olduğu kalabalık bir grup sema öğrencisinin ders yaptıklarını gördüm. Ayakkabılarımı çıkardım, usulca yürüyerek köşedeki pencerenin önüne gelip yere oturdum ve dersi izlemeye başladım.

İlk dikkatimi çeken geniş bir tahta üzerinde bir miktar tuz, tahtanın ortasındaki çivi idi. Çivinin üzerinde çıplak ayak ile kendi eksenlerinde dönmeye çalışan kişiler ve az ileride ayağında mest ve üzerindeki beyaz elbise ile halının üzerinde dönen, dönerken de her birinin kollarının farklı açılarda olduğunu gördüğüm mizansen oldukça estetikti. Bazılarının üzerinde renkli elbiseleri bazılarında ise günlük kıyafetleri vardı. Ancak her bir semazenin dilinde Allah (Celle Celaluhu) esmasının olması oldukça dikkat çekiciydi. Sema hocaları da Allah (Celle Celaluhu) esması ile semazenlere telkinde bulunuyor, kendisi de Allah (Celle Celaluhu) zikrini zikrederek sema dersini yaptırıyordu. Öyle anlaşılıyordu ki aslında sema bir zikir hali idi. Pürdikkat sema dersini izlemeye devam ederken o esnada ben de kendimi zikrederken buldum. İçeride öyle derin öyle muhteşem bir manevi duygu vardı ki bunu tüm hücrelerinizde hissedebiliyordunuz. Derse ilk başlayanlar ve uzun süredir sema edenler ayrı ayrı yerlerde sema ediyorlardı. Bir ara hangi yöne bakacağımı şaşırılmışım, gözlerim ve algım bir noktadan diğer bir noktaya geçiyordu. Bir an semazenin ayağına bakarken bir an da yüzüne sabitleniyordum. Akıldan şu soru geçiyordu: Nasıl oluyor da başları hiç dönmüyor ve sabit bir şekilde düşmeden, sendelemen dönabiliyorlardı? Semazen kardeşlerin gözleri kapalı sanki sadece bedenleri oradaymışçasına çark atıyorlardı. Ne ilahinin sesini duyuyorlar ne de başka bir şeyi. Her çarklarında sadece Allah'ı (Celle Celaluhu) zikrediyorlardı.

Semazen hocasına Mevlevilikte semazen başı ya da çavuş da deniliyormuş. Semazen başı "Huuuuu, Eyvallah İllallah Muhammedun Resulullah, destur ya Hazreti Allah Huuu" esmaları ile semazenlere seslenerek sema dersine ara verdi. Bütün semazenler olduğu yerde, dizüstü oturdular ve hocalarını dinlemeye başladılar. Bu arada Ayşe'nin de tekkenin iç tarafındaki merdivenlerde oturarak sema dersine iştirak ettiğini gördüm. Sonrasında ben de Ayşe'nin yanına gittim. Birlikte üst kata çıktık, ikimizde de değişik bir hal vardı. Sadece bir müddet birbirimize sessizce bakiştık. Sonrasında tekkenin üst katına, balkon bölümüne geçtik. Balkondaki ahşap korkuluklara kollarımızı ve bedenimizi yaslayarak alt katta devam etmekte olan sema dersini dinlemeye devam ettik.

Semazen hocası, selamunaleyküm kıymetli kardeşlerim, diyerek söze başladı. Bugün aramıza yeni katılımın fazlaca olması nedeni ile sizlerle sema eğitimi ile ilgili teknik bir ders işleyeceğiz ve yine sizlerden gelen soruları da birlikte cevaplayacağız, dedi. Topluluğa seslenerek, kardeşler neydi sema, dedi.

Sema, manevi bir yolculuktu. Lügatte ise işitmek manasına geliyordu. Sufilikte ise sema, aşk ile vecde gelip dönme halini, insanın kamil insan olma serüvenini, insanın âlemdeki dirilişini, kâinatın oluşumunu, Allah'a (Celle Celaluhu) aşk ile niyaz edip kulluğunu idrak etmesini, kudret ve kuvvet sahibi olan Rabbi karşısında acziyetini kavraması halidir. Aynı zamanda sema işitmektir. Haktan gelecek iyilikleri işitme halidir, dedi.

Semanın başlangıç aşamasında ise semazen adayı, sema hocasından destur alarak seme eğitimine başlar. Musafaha aşaması yani tanışma aşması olarak da adlandırılan bu aşama semanın başlangıç aşamasıdır. Burada semazen, önce tahtasını ve onu pişirecek olan tuzu ile tanışmış olur.

Tahtasını öperek tahtasının üzerine çıkar. Sufiliğin edep ve erkânlarından olan boynunu keserek sol ayağının başparmağı ve ikinci parmağını tahtanın ortasına koyar ve ilk aşama olan yarım çark ile dönmeye başlar. Bu aşamada semazen önce yarım çark atar, yani yüz seksen derecelik açı ile soldan sağa doğru dönerek karşı tarafa geçer. Bu semanın ilk aşamasıdır ve böylelikle semazen adayının bu yoldaki yolculuğu da başlamış olur. Sema manevi bir yolculuktur. Semazen her çarkında Allah (Celle Celaluhu) lafzı celalini zikretmesi gerekmektedir. Aksi halde sema zikri, zikir olmaktan çıkar, sadece dönmekten ibaret olurdu. Semanın başlangıç aşamasında semazenler, kendilerini pişirmeye çalışır; adımlarını, çarklarını daha sabit daha düzenli bir şekilde atmaya başlarlar. Sonrasında hocaları tarafından gelişimleri değerlendirilerek ikinci aşamaya geçerler. O esnada Ayşe bana dönerek, ne dersin, bizler de birer semazen adayı olabilir miyiz, dedi. Ayşe sanki benim kalbimin içini okumuştur. O gün diğer tüm programlarımızı iptal ederek devam etmekte olan dersi heyecan ve merak içerisinde dinlemeye devam ettik. Semazen başı sözlerine aşkla devam etti.

Burada semazen ikinci aşamaya geçer, bu aşamada üç yüz altmış derecelik açı ile dönerek başladığı yere geri gelir. Artık semazen bu aşamada çoğu şeyi çözmüş ve semazen olma yolunda adım atmaya başlamıştır. Bu aşamada semazen adayı tahtasını, çivisini biraz daha benimsemiştir. Bu aşamanın kolay olması ve semazenin hoşuna gitmesindedir. Bu aşamadan sonra semazen, üçüncü aşamaya geçer.

Kardeşler, dedi, semazen başı, çoğu semazen bu aşamada semayı bırakabilir çünkü semazen bu aşamada artık çivisinin üzerine çıkarak çivinin üzerinde yarım çark atmaya başlar. Semazenin bu aşamada durabilmesi onun nefsi ile olan mücadelesinin göstergesi olduğu için sabırla başladığı yolda durması gerekir.

Sufilik yolu zorluklar ile mücadele etme, zorluklara katlanma yoludur. Başınıza gelecek bela ve musibetlere, sıkıntılara, hepsine de göğüs germe yoludur. Bu minvalde semazenler de çiviye, tuza sabretmişler, çıplak ayak ile sema ederken bunların hepsine de birer sabır göstermişlerdir. Çünkü bu yol bir sabır yoludur, dedi ve şöyle devam etti:
Semazenler, aynı zamanda sufilik yolunda yürüyen seçilmiş kişilerdir. Tuzun ve çivinin üzerinde ayağını döndüren semazen için tuz, tıbbi bir tedavi usulüdür. Çivi üstünde dönen semazenin ayağı çviden dolayı yarılarak kanar, eti meydana çıkar, tuz ise onun yarasını pişirir, tıbbi olarak tedavi eder. Semazen adayı tekrar acılar ve sancılar çekerek sema eğitimine devam eder. Semazene acı veren bu zorluklara dayanması, sabretmesi semazenin nefsi ile mücadelesinin başarısıdır. Semazen bu aşamayı da başarı ile tamamladıktan sonra bir sonraki aşamaya geçer.

Üst katta olmamız nedeniyle Ayşe ile ara ara küçük fısıldaşmalarımız oluyordu. Bir insanın, canının acıyacağını bilerek çivinin üzerinde dönmesi, dönerken ayağının yarılması, kanaması, tuz ile onu tedavi etmesi yarasına tuz basması, acıya sabır göstermesi, bizler için hayret vericiydi. Ama manevi noktada kişinin nefsi ile olan imtihanının göstergesiydi.

Semazen bu aşamada sabit olmayı ve sebat etmeyi öğrenir. Semazen çivinin üzerinde üç yüz altmış derecelik açı ile sürekli olarak çark etmektedir. Bu aşamada semazen artık bu çivinin üzerinden hiç ayrılmayacak şekilde sema etmeye devam eder ve sonrasında bir diğer aşamaya geçer.

Semazen bulunduğu konumdan heyecan ile diğer aşamalara geçmek isterken artık bu aşamada semazenin tadını almaya başladığı için bu aşamada kanaat eder ve artık semazenin kolları açılmıştır. İstedığı şekilde kollarını açar ve o şekilde sema etmeye devam eder. Sonrasında onu daha da şevklendirecek bir aşamaya geçer.

Bu aşamada semazen, çivi ve tahta ile alakalı bölümleri aştığı için meste geçer. Mest Mevleviliğin ilk dönemlerinde yoktu. Daha sonraları, farklı bölgelerde farklı zeminlerde de sema edildiğinden zeminden dolayı semazenin ayağının zarar görmemesi için mest giyilmiştir. Mest aşamasında semazenin artık kolları da açılmıştır. Semazen kolları açık bir şekilde çark atar. Şevki gittikçe artan semazen, içten içe her yerde sema etmek ister. Öyle ki dışarıda ayakkabısı ile dahi sema etmeyi isteyecek kadar şevke gelir ve bir sonraki aşamaya geçer.

Burası semazenin elbisesini, yani tennuresini giydiği semazenin tüm ritüellerini gerçekleştirebildiği aşamadır. Bu aşamada semazen, sema zikri şeriflerine katılabilmektedir. Sema ederken semazen ne neyin sesini ne kudümün sesini ne de ilahinin sesini duyar. Tüm sesler artık "O" (Allah Celle Celaluhu) olmuştur. Her çarkında Allah (Celle Celaluhu) ile bir ve beraber olmuştur.

Bir semazen adayı tennurelerin renklerinin anlamını sordu. Semazen başı şöyle cevap verdi: Semazenler tennurelerinin renklerini, kendileri rüyalarında görürler ve renklerin de kendi içinde anlamları vardır. Örneğin yeşil renk Kuran ve sünnetin olgunluğunu, kırmızı renk aşkın tecelliyatını, sarı renk mutluluğu, beyaz renk saflığı, siyah renk ise son nuru ifade etmektedir. Bu noktada renklerin de aslında kesrettir. Kesretin anlamı ise herkesin birbirinden farklı olarak yaratıldığının tecelliyatıdır, dedi. Semazen başı, benim size anlatacağım şimdilik bu kadar, diyerek sözü Hatice'ye bıraktı. Hatice elinde büyükçe bir sandık ile içeriye geldi. Kıymetli kardeşlerim ben de sizlere semazenlerin üzerinde görmüş olduğunuz giysilerden ve bu giysilerin anlamalarından bahsedeceğim, dedi. İlk olarak semazenlerinin elbiselerinden, yani tennurelerinden başladı. Sandığın, içerisinden askısı ile birlikte, bir tane beyaz tennure çıkardı ve anlatmaya başladı.

TENNURE : Arap alfabesinde ki lamelif harfinin ters çevrilmiş haline benzer. Bunu giyen kişi harfin ortasına çekilmiş bir elif gibi görünür, bu suretle ters la, yani illa, şeklini alır. Allah'tan (Celle Celaluhu) başka tapılacak yoktur, La İlahe İllallah. Sufilikte ise sufiler, hırkalarının altına giydikleri gömlek yani kolsuz entariye denir. Üstatları huzurunda bulunup hizmet eden sufilerin ölmeden önce ölünüz (Ali el-Karî) hadisi şerifi mucibince, ölmeden önce öldüm, sırtıma giydiğim tennure ahiret gömleği; hırka kefenimdir, anlamına gelen tennure kefeni simgelemektedir. Sema tennuresi denen bu fistan renkli olabileceği gibi genellikle beyaz renklidir. Renkli olmasının nedeni semazenin tennureye geçtikten sonra rüyasında tennuresini hangi renkte görür ise bu rengi seçebilmelerindedir. Tennureyi ilk giyen Adem (aleyhisselam), Nuh (aleyhisselam), İbrahim (aleyhisselam), Musa (aleyhisselam) ve son olarak Hz. Muhammed Mustafa'dır (sallallahu aleyhi ve sellem). Tennureyi giymenin şartları ise yalan söylememek, zina etmemek, haram yememek ve hırsızlık yapmamaktır.

Hatice sandıktan bir bir diğer elbiseleri hem çıkarmaya hem de anlatmaya devam ediyordu.

DESTE GÜL: Sufilerin giydiği hırka, aba benzeri ancak kolları dar boyu göbeğe kadardır. Mevlevi törenlerinde, tennurenin üzerine giyilir. Ön kısmında sol tarafta aynı kumaştan,

bir parça uzunluğunda, bir şerit vardır ki bu şerit Elifi nemedde, bağlanır. Destegül'ün her çeşidinde ise boy uzunluğu, dizlere kadar olur. Bu çeşit Destegül, ya dar kollu ya da, haydari gibi kolsuz olabilir. Destegül aba içinde giyilir. Destegül taze görünüşlü ilkbahar güllerinden, oluşan demet anlamına gelmektedir.

İnsanın burnuna sanki, o, baharda açan, güllerin kokusu geliyor gibiydi

TIĞ-BEND: Hz. İbrahim (a.s) oğlu İsmail (a.s) 'i kurban edeceği vakit. Ellerini ve ayaklarını bağladığı bağın adıdır.

ELİFİ NEMED: Sufilerin, çeyizlerinin arasında bulunan, gayret kemeri, şedd-i şerif kanberkiye, tığ -bend ve palhenk diye bilinen, bel kuşaklar çeşitli tarikatlar tarafından, kendi yollarını ve makamlarını, belirtmek üzere kuşanılarak, kullanılmıştır.

HIRKA: Tören hırkası anlamındadır. Üst giyimdir. Kolları yetmiş santim genişliğinde bir metre uzunluğunda, önü açık ve yakasızdır. Geniş ve belsiz olup, uzunluğu, kişinin ayaklarına kadardır. Ve kabiri simgeler.

Bu tanımlardan sonra kalbimde, ince bir sızı hissederek, bir müddet ölümü tefekkür ettim.

HAYDARİ: Gömlek üstüne giyilen, yakasız önü açık, bele kadar gelen, kolsuz düz bir yeledir. Sufilerin, giydiği kolsuz, ellerini sarkıttığında el hizasına gelen, yakasında ve kenarlarında özel dikişlerin, bulunduğu hırkaya haydari denir. İlk olarak Hz. Ali (radiyallahu anh) Efendimiz tarafından giyilen bir kisse olduğu için, İsmi Hz. Ali ((radiyallahu anh) Efendimizin lakabı olan Haydar dan almıştır.

Haydariyenin, yaka kısmında ki dört sıra çizgi, çihâr-yâr-ı güzün efendilerimizi, yaka kısmından aşağıya doğru inerken ki dokuz sıra çizgi Pir efendilerimizi (Cennet Mekanın giydiği haydariyelerde bu çizgi sayısı 12 olurdu) göğüs hizasından aşağıya inen kısımdaki dört sıra çizgi, dört mezhep imamlarımızı, omuzla koltuk altında bulunan kısımdaki dört çizgi dört büyük meleği temsil eder. Omuzlardaki üçgen kısımda bulunan çizgiler ise kişinin makamına, göre derviş, çavuş, zakir ve mürşidi kamiliği temsil etmekteydi.

Yarabbi dedim bu nasıl bir incelik. Bizlerin, sıradan siyah renkli, bir yelek olarak gördüğümüz giysinin, mana alemindeki tanımlamaları, muazzamdı..

HABBE: Haydariyenin önüne takılan ince, fındık büyüklüğünde bir taştır.

ARAKİYYE: Ter emen anlamına gelen bu kelime, beyaz ve dövme yünden yapılmış olup, sikke kadar uzun olmayan bir serpuştur.

ZİKKE: Zikke iç içe geçmiş iki kat ve koyu kahverengi renginde yahut bal rengi veyahut, beyaz renkte aşağı yukarı 45, 50 cm uzunluğunda, dövme yünden yapılmış bir külahtır. Üst tarafı alt tarafına nispeten biraz dardır. Son zamanlarda boyca kısalıp, keçede incelmış ve feshe benzemiştir.

Mezar taşını simgelemektedir.

Bu tanımlama ile tüm vücudumun, buz kestiğini hissetmemiştim.

İSTİVA: Hilafet alemeti olup, sikkenin üstünden, arkaya doğru, çekilen iki parmak genişliğinde, dar ve genellikle yeşil çuhadır. Mevlevi şeyhlerinin, sikkelerindeki destara, hattı istifa denir ki o şeyhin, nübüvvet yolunda olduğunun, işaretidir, diyerek sözlerini tamamladı ve böylelikle de dersi, bitirmiş oldu.

Dersin sonunda, Ayşe ve ben de bahçeye çıktık. Hatice ile vedalaşmak için, bahçede Hatice'nin, gelmesini bekledik. Bedenim orada aklım ve ruhum ise bir başka alemdeydi. Kalbimde ki, ses Allah, (Celle Celaluhu) Allah (Celle Celaluhu) diye zikir etmekteydi. . Bir anda kendimi tekkenin içerisinde, kefenim ve mezar taşım ile birlikte, çark atıp dönerken, gördüm. O, anda Allah'a (Celle Celaluhu) vuslat olmak istedim.

Hatice yanımıza geldi, birlikte kahvelerimizi, yudumlarken, bir sonraki dersin gününü ve saatini, Hatice'ye sordum. Ayşe'de söze atılarak birlikte geliyoruz derse, değil mi, dedi. Evet Ayşe, dedim bize de bu aşk şerbetinden içmeyi nasip eden Allah'a (Celle Celaluhu) sonsuz hamdu senalarolsun diyerek birlikte tekkeden ayrıldık.

Elif ASLAN

AŞIKLARIN MEKÂNI "SİRİUS"

O sevgilinin cemaline nice canlar satalım.

Garip "Mustafa" yırtalım hırkanı, atalım tacını tahtını...

O sevgilinin Aşk Meydanı'na şehadet otağı kuralım...

MUSTAFA ÖZBAĞ.

Türkçe' de "Akyıldız" olarak isimlendirilen Şi'râ, namıdiğer Sirius Büyük Köpek Takım Yıldızı'nın Alpha yıldızıdır. (a CMA / a Canis Majoris) Çıplak gözle tek yıldızmış gibi görünse de (aslında tayf türlerine göre yapılan yıldız sınıflandırma sisteminde A1V sınıfında bulunan Sirius-A ile DA2 sınıfına giren Sirius-B olarak adlandırılan) bir beyaz cüceden oluşan çift yıldızdır. Kütlesi bakımından güneşin iki katıdır. Aydınlatma gücü ise yaklaşık olarak Güneş'in 25 katına denk gelir. (1,42'lik mutlak kadir değerine sahiptir.) 1844 yılında Alman astronom Friedrich Bessel Sirius'un öz devinim hareketindeki değişikliklerden (sapmalardan) Sirius'un görünmeyen bir yoldaşı (bileşeni) olması gerektiği sonucuna vardı. Bu, bir başka deyişle, Sirius'un yoldaşı Sirius-B'nin teleskopla gözlemlenemediği halde, Sirius'un hareketlerindeki değişiklikler gözlemlenerek, matematiksel olarak varılan bir sonuçtu. 31 Aralık 1862'de Amerikalı Alvan Graham Clark o dönemin en güçlü teleskoplarından biri olan 47 cm'lik mercekli teleskobuyla ilk kez, Sirius'un günümüzde Sirius-B ya da "Köpek Yavrusu" adı verilmiş olan zayıf ışıklı yoldaşını gözlemledi ve böylece, Sirius'un gerçekte çift yıldız olduğunu ortaya çıkardı.

Sirius-B Keşfedilen ilk beyaz cücedir. Kütlesi Güneşimizinkine hemen hemen eş olan Sirius-B, bilinen beyaz cüceler içinde kütlesi en büyük olanlardan biridir. Kütlesi 0.5-0.6 güneş kütlesi olan sıradan bir beyaz cüceye oranla iki kat büyük bir kütleyle sahiptir. Küçük olmasına karşın çok ağırdır, bir santimetreküp maddesi 33 ton gelir. Yeryüzünde bu kadar ağır bir element yoktur.

Teoride öğrenebildiklerimiz, bilimsel anlamda keşfe tabi olarak önümüze sunulan argümanlar özetle bu kadar. Ancak Sirius öyle bir yıldız ki pek çok kavmin dikkatini çekmiştir. Ve ona tapınanlar, ilah edinen kavimler dahi olmuştur. Ancak ayeti-i kerime ile sabittir ki Sirius'un rabbi de Allah'tır. Ve ona şirk koşmak büyük günahlardandır. Kuran-ı Kerim'de "Şüphesiz ki Allah, kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun (şirk) dışında kalanları dilediği kimse için bağışlar. Kim de Allah'a şirk koşarsa, hiç şüphesiz büyük bir günahla iftirada bulunmuş olur. (4/Nisâ Suresi, 48. Ayet-i Kerime)" şirkin bağışlanmasının mümkün olmadığı ayetlerinden yalnızca bir tanesidir. Bir yıldızla bir puta bir çiçeğe fark etmeksizin Hazreti Allah'tan (Celle Celaluhu) başka ilah yoktur ki tapılmaya değer olsun. Sirius Yıldızı ile ilgili tefsirlere bakacak olursak:

“Doğrusu Şi'râ Yıldızı'nın Rabbi O'dur.” (Necm Suresi 49. Ayet-i Kerime)

Taberi tefsirinde “Araplar ‘Sirius’ diye adlandırılan bu parlak yıldızla tapıyorlardı. Bu sebeple ayet-i kerime, Şi'râ'nın rabbi de Allahutaala olduğunu açıklamakta ve onu bırakıp Allahutaala'ya kulluk etmelerini emretmektedir.”

Elmalı tefsirinde ise “Şi'râ, esasen ‘zîkrâ’ vezninde şuur manasına mastar olup, göğün birinci derecede parlak yıldızlarından en parlak iki yıldızla isim olarak verilmiştir. Parlaklık derecesi bakımından 1. olan yıldızlardan Şi'râ adıyla iki yıldız vardır. Bunlardan birine Şi'rây-ı Yemânî veya Âbûr diğere de Şi'rây-ı Şâmî veya Gumeysâ denilir. Şi'rây-ı Yemânî burçların en güzeli olan Cevzâ'da (İkizler burcunda) denilen suretin arkasında uydu sayılarak ismi de verilen Kelb-i Ekber'de (Büyük Köpek), Şi'rây-ı Şâmî de Kelb-i Asgar'dadır. (Küçük Köpek) Şi'rây-ı Yemânî göğün en parlak yıldızıdır. Burada bu mana ile tefsir edilmiştir. Zira mutlak olarak denilince, ilk akla gelen odur. Çünkü en parlak olmakla tanınan Şi'rây-ı Yemânî olduğu gibi, Cahiliye döneminde kendisine ibadet de edilmiştir. Sûddî demiştir ki: "Hîmyer ve Huzâa kabileleri ona taparlardı. Alûsî'nin tefsirine kaydettiğine göre başkaları da bu hususta şöyle demişlerdir: "Onu ilk evvel tanrı edinen Ebu Kebşe olmuştu." Bu zat, Huzâa kabilesinden biri, ya da reisleri olup ismi Vahz b. Gâlib idi. Onun için müşrikler Hz. Peygamber'e (sallallahu aleyhi ve sellem) "İbn Ebî Kebşe" diyorlar, putlara ibadet hususunda kavmine muhalefet etmesinden dolayı Peygamber'i ona benzetiyorlardı. Bazıları onu, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) babası tarafından dedelerinden biri olarak göstermiş ve kişinin her özelliğini atalarının birinden getirdiğini kabul edip falan damar falana çekmiş demişlerdir. Bunun, hem Peygamber'in anası tarafından dedesi, Vehb b. Abdimenâ'nın künyesi hem de süt anası Halîme-i Sadiyye'nin kocasının künyesi olduğu söylenmiştir. Kısacası Araplarda Şi'râ'ya hürmet eden ve dünyada onun tesirine inananlar bulunduğu ve doğuşu esnasında gayba dair sözler söyledikleri cihetle burada özellikle Şi'râ'ya izafetle "Rabbü's-Şi'râ" buyurularak Şi'râ'nın Rab (terbiye eden) değil merbûb (terbiye edilen) olduğu gösterilmiştir. Böylece onların inançları reddedilmiş ve kendilerine, Şi'râ'ya değil, Şi'râ'nın Rabbine ibadet edilmesi gereği anlatılmıştır.”

Şi'râ Yıldızı pek çok mitolojik ve folklorik öykülere de Güneş'ten bağımsız bir biçimde konu olabilmıştır. Sirius'un helyak doğuşu Antik Mısır'da Nil Nehri'nin taşmalarını, antik Yunan'da “köpek günleri”nin (kavurucu sıcak günler) başlangıcını işaret ediyordu. Polinezyalılar için ise yıldız kışın habercisi ve Pasifik Okyanusu'nda navigasyonları için bir referans kaynağıydı. Bu yıldız geçmişte pek çok kavimde farklı isimlerle görülür. Bazıları şunlardır: “Sothis” (Eski Mısırca adının Grekçe'ye uyarlanmış hali), “Sigi” (Dogonlar'da), “Sigo” (Bambaralarda), “Şira” (Araplarda Kuran-ı Kerim'de adı böyle geçer.), “Seirios” (Hellenlerde), “Sirius” (Romalılarda), “Kak-si-sa” veya “Kak-si-di” (Asur-Babil'de), “Kak-si-si” (Hititlerde), “Tistiryâ”, “Tishtrya” veya “Tiştria” (Farsça: Zerdüştlüğü benimsemiş kavimlerde), “Sirona” (Galyalılarda), “Hu-Şi” (Çinlilerde)

Eski Mısır'da “Orta Krallık” döneminde, Mısırlılar takvimlerini Sirius'un helyak doğuşuna göre düzenlemişlerdi. Bu takvimde esas alınan gün ise Sirius'un doğuşunun Güneş'in ışığından yeterince uzaklaşmış olmasından sonra, Güneş'in doğuşundan hemen önce açıkça görülür hale geldiği gündü. Bir başka deyişle bu, Sirius'un Mısır göklerinde 70 günlük yokluğundan sonra belirdiği gündü ve Nil Nehri'nin her yılki taşmasından hemen öncesine ve yaz gün dönümüne denk gelirdi.

Pek çok eski Mısır tapınağı, iç odaları Sirius'u görececek biçimde inşa edilmişti. Örneğin Keops Piramidi'nin Kraliçe Odası'nın duvarında açılan bir kanal yalnızca Sirius'u görmek üzere yapılmıştı. Başka bir topluluk olan Dogonlarda ise bazı bilgiler günümüz astronomları şaşırtmıştır.

Dogonlar Afrika'nın Mali Cumhuriyeti'nde yaşayan bir kabile halkıdır. Kabilenin nüfusu 250 bin civarındadır. Dogonlar'ın 1930'lu yıllarda bildirdikleri bazı bilgiler sonradan modern astronomik keşiflerle doğrulanabilmıştır. Şi'râ hakkında şunları söylemişler: “çift yıldızdan oluşmuşlardır, birbirleri çevresinde 50 yılda bir dönmüşlerdir (49,9), biri çok küçüktür, gözle görülemezlerdir ve onun maddesi çok ağırdır.” şeklinde tespitleri olmuştur.

Bildiğiniz üzere insanoğlunun belli başlı çabaları olsa da gökleri anlamak konusunda maddi anlamda kabiliyeti sınırlıdır. Bu konuda uzaya teleskop gönderiyoruz görebilelim diye, yetmiyor. Uzay araçları gönderiyoruz gidip bize fotoğraf atsın yahut ölçüm yapsın vs. diye. Bunlar elbette ki güzel ve zorlu çalışmalar. Ancak çalışmalar devam etse dahi nihayetlendirilememiş pek çok merak edilen konu var. Ayrıca dini kitaplarda adı geçen yıldızlar ve bildiğimiz bilmediğimiz kavimler var. Yazının merkezindeki yıldızımız olan Sirius hakkında merak edilebilecek bazı konuları Üstadımız Bayındırlı Hacı Mustafa Özbağ Bursevi Hazretleri'ne soru olarak sorduk. Bu müthiş sohbetten pasajları aşağıdan takip ederek okuyabilirsiniz.

-Sirius Yıldızı'nın sufilikteki anlamı nedir?

Aşıkların mekânı desem ne olacak? Kim anlayacak? Var mı Sirius'a giren? İyi bu kadar işte. Ara sıra toplanın güzeldir çayı oranın.

-Çin, Mısır, Mezopotamya, Hitit, Urartu, Hopi Kızılderilileri ve Şamanist Türklerde dahi Şi'râ önemini korur. Dikkat çekmesinin sebebi göklerdeki en parlak yıldız olması mı yoksa manevi bir çekiciliği olduğundan mı kaynaklanıyor?

Bu tabii bütün ruhanilerin maneviyat noktasındaki bütün ruhanilerin; böyle bir eski bir kültür bu, bir eğitim. Ben bunun tabii Sirius Yıldızı'nın da böyle olduğunu da bilmiyordum eski kültürler de bu kadar geçtiğini. Sonra, sufilikten sonra Sirius'la alakalı bazı tecrübeler söz konusu olunca benim tecrübem o. Yoksa bu Çin, Mısır, Mezopotamya, Hitit... Buralarda geçip geçmediğini bilmiyorum. Ama evet Sirius'un sufilerle alakası var, beşinci makamdan sonra. Orayı da söyleyeyim yetsin.

-Afrika'da Dogon Kabilesi'nin Şi'râ Yıldızı hakkında verdiği bilgiler bilimsel olarak günümüze yakın bir zamanda ispatlanmıştır. Bu bilgileri öğrenebilmelerini cinniler veya farklı varlıklara mı bağlamalıyız?

Bugün için insanlığın bu dönemindeki ademiyeti, insanlar çok ileri derecede bir ademiyet görüyorlar. Bu dönemin insanların en büyük hatası bu. Bu dönem insanları geldikleri teknolojik bilgiyi yani teknolojiyi, bilgide değil, ulaştıkları teknolojiyi-bilgi ayrı hikmet ayrı çünkü- gelmiş oldukları bu teknolojiyi sanki çok ileri boyutta görüyorlar. Çok ileri boyutta görerekten kendilerinde bir ene, bir benlik söz konusu oluyor. Mesela-bundan biz-şimdi insanlık tarihi, yaklaşık bir 15 bin yıla kadar buldular. Şu anda 15 bin yıla kadar gidiyorlar. Mesela en fazla gidebilecekleri yer Nuh'a kadar giderler. Nuh'tan bir öncesine Cenabıhak Kur'an'da hem Eski Ahit'te hem Yeni Ahit'te bildiriyor ama Eski Ahit'te de Yeni Ahit'te de bildirdiğinin daha gerisi var. Şimdi bu son dönem insanları bağlayan yani bu son dönem ademiyetten bugüne kadar gelen. Son dönem Adem'den bugüne kadar gelen ve bu dönem insanı, hatta bu dönem insanı, diyelim ki bu yüzyılın, iki yüzyılın insanı kendisini teknolojik olarak çok ileride görüyor. Bakın teknoloji her şey değildir. Hikmet, bilgi önemlidir. Bunu İslam hikmet olarak görür. Bilgi demez. Çünkü bilgi sadece okuduğunuz şeydir. Dokunduğunuzdur. Ne bileyim işte aklın beş duyu organıyla hissettikleri gördükleridir. Bilgi budur. Hikmet ise kalple bağlantılıdır. Kalbi akılla alakalıdır. İnsanlar şu anda teknolojiye çok ileri ama hikmetleri eksik. Böyle olunca gelmiş oldukları teknolojik boyutu kendilerince çok ileride görüyorlar. Çok ileride görünce işte bundan beş bin yıl önce yaşamış işte Afrika'daki Dogon Kabilesi'nin Sirius'la alakalı söylediklerine hayretle bakıyorlar. Beş bin yıl önce bunlar nasıl bu bilgiye ulaştılar? Bu hikmet. Bildiğiniz teknolojik bilgi değil. Veyahut da o kadar teknolojik bilgiyi çok ileride, henüz daha mevcut olan Mısır'daki piramitleri çözebilmiş bir teknoloji yok. Çünkü teknoloji hikmetsiz. O yüzden canavar. Bugün teknoloji canavardır. Bugünkü insanlığın gelmiş oldukları nokta canavarlıktan vahşilikten başka bir şey değildir. Çünkü hikmetsiz teknoloji insanların elinde canavarlaşıyor. Şimdi geçmiş dönemde teknoloji belki de düşündüğümüz gibi değildi ama hikmet çok yüksek düzeydeydi. Hikmet çok yüksek düzeyde olduğundan dolayı insanları geçmiş dönemde daha ileri derecede şeyleri bilip aklediyorlardı. Mesela şu anda örnekliyorum bugün bizim ülkemizi de ilgilendiren bizim ülkemiz için ben bir şans olarak gördüğüm ama dinî tarih açısından da büyük bir mesele, büyük bir buluş olarak gördüğüm Göbeklitepe.

Yani düşünebiliyor musunuz bize böyle maymundan gelme olduğumuzu söylendi. Taş devri tuş devri puş devri olarak yürüttüler bizi. Yok önce mağaradaymışız. Yok ondan sonra mağaradan çıkmışız. Yok şuymuşuz yok buymuşuz. Ama baktığımızda bundan 13 bin yıl önce, 13 bin yıl önce ortalama hesap bu. Bu 15 bin yıl aslında 15 bin yıl önce insanlık o günün insanlığı muhteşem ibadethaneler yapmış, muhteşem toplanma alanları yapmış, muhteşem mezarlar yapmış, muhteşem, muhteşem barınma yerleri yapmış, bunun da altını çiziyorum bu sadece Göbeklitepe’de değil. Bu daha da ileri doğru gidecek ve Orta Asya’ya doğru yürüyecek bu mesele. O Göbeklitepe’ye benzer onun gibi ve ondan daha ileri boyutta farklı Göbeklitepeler bulacaklar. Orta Asya’ya doğru yürüdüklerinde, Türki illerine doğru yürüdüklerinde insanlığın başlangıç yerinin Türki illerinin olduğunu görecekler. Ve peygamberlerin orada yürüdüğünü görecekler, ilk peygamberlerin orada yürüdüklerini görecekler. Ve orada da bunları bulacaklar. Aynı şekilde bunu Avrupa’da da bulacaklar. Bakın aynı şekilde de bulacaklar. Avrupa’da şu an da belki tespit ettiler edemediler, yer altında aynı bu Firavunların Piramitleri gibi Avrupa’da da piramitler görecekler. Orada da ibadet alanları görecekler ve orada da İslam adına, bakın İslam adına değişik arkeolojik buluşlar bulacaklar ve Avrupa o arkeolojik buluşlarla beraber İslam’a hızla bizden daha fazla yatkınca ve aynı şey Orta Asya’da böyle bir ibadethaneler görecekler o ibadet haneleri bulacaklar ve diyecekler ki, bu ırkçılık değil, diyecekler ki: “Türkler çok eski bir kavimmiş ve Türklerin bu konudaki dinî inançları tek tanrılı ve hepsinin de kitapları varmış, okumaları yazmaları varmış, hepsi de büyük bilgileriymiş.” Ve çok eski 15 bin yıldan önceki 15 bin yıl olarak görün orada büyük bir medeniyet olduğunu görecekler. Büyük bir medeniyet. Öyle küçük bir medeniyet değil, öyle büyük bir medeniyete şahit olacak ki insanlık, ben göremeyeceğim belki de siz torunlarınıza anlatırsınız. Öyle büyük bir medeniyet görecekler. Batı’da da öyle büyük bir medeniyet görecekler Doğu’da da öyle büyük bir medeniyet görecekler. Ve Batı’nın batış sebebini, medeniyet olarak batış sebebini, o zaman anlayacaklar ve diyecekler ki Batı bu yüzden batmış. Ve Batı aynı şekilde Doğu’yu da bu yüzden batırdı. Batı’nın Doğu’yu da batırma sebebini de o zaman öğrenecekler. Ve bu Doğu-Batı savaşının yeni olmadığı, insanlık tarihi boyunca var olduğunu o zaman anlayacaklar. Her neyse torunlarınızın çocukları belki de anlayacak veyahut torunlarınız anlayacak. Bilemeyiz zaman nasıl döner gider ve bu normalde geçmişin insanı hikmet ehliydi, hikmet ehli. Ama şu an da biz hikmet ehlinin kıymetini bilmiyoruz ki. Hikmet ehlini tanımıyoruz zaten. Bizim varsa yoğumuz hani nerede ucuzluk başlamış, bu etek bana gider mi? Gitmez. Yok internetten almayalım ya nereye gidelim? Korupark’a gidelim. Hadi oraya gidelim. Orada bakalım hepsine teker teker yok olmadı ya burasını da beğenmedik biz; ya? Ya baksana filancalar da buradan alışveriş ediyor. Korupark’ında eskisi gibi kalmadı artık. Ee? O zaman İstanbul’a Akmerkez’e gidelim. Bugünün insanı bu. Ne kadar hikmet ehli olup olmadığını bu akılsızlar var ya (telefonu gösteriyor) burada geçirdiğiniz zamana bakın. Günün sonunda bu akıllı. Günün sonunda diyor ki bu kadar zaman geçirdiniz bununla. Burada geçirdiğiniz zamanda ayet mi okudun hadis mi okudun “hayır” bitti... Hikmet ehli çıkmaz bugünkü insandan. Çıkmaz. Yani bugün burada şimdi üniversiteliler elini kaldırsın desem, bir sürü üniversiteli eline kaldıracak arkasından şunu yaptınız mı diyeceğim, utanacaklar o yüzden şimdi söylemeyeyim. Ne kadar okuyorlar ki? Evet kaldırın elinizi üniversiteliler kaldır, kaldır, kaldır korkmayın ya. Muhteşem gerçekten büyük mutluluk duyuyorum indirin ellerinizi. Ama desem ki ayda bir tane kitap bitiren elini kaldırsın. Dört kişi. Bakın burasının %80’i üniversite mezunu. Yanlış mı ortalama, kaldırın bakayım ellerinizi. Evet... içinizde bir ilkokul mezunu ben kaldım. Teşekkür ederim. Ve bu topluluk, bakın bu topluluk kitap okumuyor. Şöyle söyleyeyim: Bir dergâhın eğitim seviyesi o topluluğun o dergâhın kendince, hani böyle üniversite mezunlarını yükseltiyim öbürkünlerini alçaltayım öyle bir şey değil. Kolay değil yani liseyi bitirecek çalışacak dört yıl üniversite okuyacak, hangi üniversiteyi okursa okusun. Kolay değil. O kimse kendini disipline edecek okuyacak, kendisini belli bir noktaya getirecek bunlar kolay bir şey değil. Gerçekten değil. Bu toplum, bakın bu toplum böyle üç beş bin kelimeyle değil. Şu an da toplum içerisinde konuşulan beş yüz altı yüz. Siz bunlarla beş yüz altı yüzden de aşağıya düşüyorsunuz. Birbirlerinize yazışırken emojiyle yazışmayı yasaklamamın sebebi oydu. Emojiyle derdini anlatan kimse dediler ya bize mağara devrindeydiniz. Avlanan kimse elinde mızrak bir tane çubuktan bir adam avlanıyor karşıda bir tane av hayvanı var. Bize diyorlar ki sizler kafalarınızı çalıştırmayın, okumayın, kelime dağarcığınızı fazla olmasın.

Mağara dönemine gidiyorsunuz bununla (telefonu gösteriyor), bununla mağara dönemine gidiyorsunuz. Bu elinizde bu elinizde bir de dünyanın parasını veriyorsunuz. Gösteriyorum böyle ben de veriyorum. Evet, yani herkesin elinde var dünyanın parasını verdik mağara devrine döndük. Aa emoji gülen insan. Aa emoji, neden? Yani yaz, yaz çok güldüm yaz. Yok! Gülücük gülücük gülücük kalp kalp kalp di' mi? Öyle değil mi? Evet mağara dönemi ya. Kelime yok. Anlatabileceği kelime yok çünkü, duygusunu aktarabileceği kelime haznesi yok. Yani bir kadının kocasına "Seni seviyorum."dan başka kelime haznesi yok. Evet bir adamın karısına "Seni seviyorum." demekten başka kelime haznesi yok. Soruyorum böyle ne diyorsun diye, eşine ne diyorsun? "Seni seviyorum." diyor. Ee ertesi gün ne di'cen "Seni çok çok seviyorum." diyor. Daha ertesi gün "Seni çok çok çok çok seviyorum." Ya bitecek o çoklar. Kelime yok ki. Anlatabileceği kelime yok kelime, kelime! Bunun için okuması lazım, şiir okuması lazım, edebiyat okuması lazım, dinî kitap okuması lazım. Evet, hadis okuması lazım. Hatta daha açılacak o kimse. Yani önce bu dinî meseleleri sağlamaştır. Ondan sonra açıl bakalım, başla Sokrat oku, hadi Aristo oku, hadi Kant'ı oku, hadi Marx'ı oku. Ben solcuya soruyorum ne okudun? Bakıyor bana şimdi. Kocaman sakal var. Adam soruyor "Nesin sen solcusun, ne güzel iyi Marx okudun mu?" diyorum ben, ses yok. "Sosyalizmin ekonomisini anlat bana." Ses yok. "Komünizmin ekonomisini anlat bana." Ses yok. "Komünizm mal paylaşımını anlat bana." ses yok. "Senin neren solcu?" diyorum ben. Dönüyo' bana diyor ki "Hocam sen bunları okudun mu?" Nerden soracağım sana bilmesem. "Gel" diyorum, "Marx'ı konuşalım senle." Ülke, bütün ülke ama, solcusun da sığ, sağcısı da sığ, Müslümanı da sığ, derviş de sığ. Kelime yok anlatacak. Ne yapabilirsin ki? Ne diyebilirsin ki? Sufi topluluk Divan-ı Kebir okusa kelime haznesi değişir. Ya düşünebiliyor musunuz Divan-ı Kebir'de ilahi aşkı anlatıyor Hazreti Mevlâna, yemin ediyorum bugünkü insanların kendi eşlerine söyleyemeyeceği cümleler kullanıyor. Ve bugünün insanı Mevlâna'nın, Celalettin Rumi Hazretlerinin, Divan-ı Kebir'indeki ilahi aşk olarak sıraladığı kelimeleri cümleleri eşlerine söyleyemezler. Kadının birisi dedi bana "Seni çok seviyorum." diye, "Herkes söylüyor o sözü bana." dedim. Kaldı ben öyle deyince. "Nasıl yani?" dedi. "Basbaya..." dedim, "Önüne gelen seni seviyorum diyor." dedim, "Ben bıktım." dedim, "Ben seni seviyorum." sözünden dedim. Kaldı! "Söyleyebilir misin başka bir şey bana?" dedim. Hiçbir şey yok. Bu iki üniversite bitirmiş, bir üniversitesi de hukuk. İki üniversite bitirmiş! İşte dedim seviye bu. O benim oraya vuracağımı tahmin etmedi hiç. O zannetti ki hani ben yaldızlı sözler... Yok dedim seviye bu. Yani dedim bu replik sadece kalıyor. Başka bir şey konuşamıyorsunuz, başka bir şey söyleyemiyorsunuz. Ne yazık ki bütün ülkenin problemi bu. Bütün ülkenin problemi bu. Yani ne kadar dağarcığında kelime var ki? Bir İngiliz genci, kıyaslama yapın, İngiliz genci, İngiliz! Gavur kafir de' mi? Evet. Liseyi bitirdiğinde yedi bin kelime biliyor. Dikkat edin liseyi bitirdiğinde yedi bin kelime var haznesinde ve İngiliz klasiklerinin hepsini de lisede bitiriyor. Hamlet'i bitiriyor. Bir lise öğrencisi Hamlet'i bitiriyor İngiltere'de. Sordum, dedim, bu kadar ne okuttular size, dedim senin bu kadar İngilizcen çok iyi. Liseyi orada okumuş, lise mezunu çocuk sadece. Açık konuşayım şimdi. Ahmet Acar'ın şirketinde adam, komple ithalata bakıyor. Adam benim yanımda, ben ihracat yaptım o zaman için çözemedim meseleyi dilden dolayı, aldım pılımı pırtımı topladım gittim İstanbul'a. Çocuğun yanına gittim "Selamun aleyküm, aleyküm selam". "Bu adamla anlaşamadım ben." dedim. "Bu adamla anlaşır beni." dedim. Kazakistanlı, dedim anlaşamadım. Telefonu şu, şirket bu, şuyu şu, buyu bu, ben şimdi. Hemen açtı Mr. bilmem kim... Türkçeyi konuşmuyor öyle. Onlan konuştu anlaşır bitti mesele. Yanlış anlaşılarda mesele ortadan kalktı, bana dedi "Hocam senin parayı göndermiş bu adam." dedi. "Neyle göndermiş?" dedim ben, "Bir tirciyle göndermiş." dedi. Tircinin telefonunun aldı adresini aldı. Sonra "Tirciye haber ver." dedi "Biz bugün oradan aldıracağız parayı." dedi. Hepsini konuşmuş anlaşmış o. Çocuğa dedim "Bu İngilizceyi nerde öğrendin sen?" dedim. "Hocam biz İngiltere'de kaldık." dedi. "Nasıl kaldınız?" dedim. "Ailecek biz oraya göçtük." dedi. "Ben," dedi "İlkokulu ortaokulu liseyi orada okudum." dedi. Dedim bu dil? "Yanlış anlama hocam." dedi "Ben İngiliz geçlerinden daha iyi İngilizce konuşurum." dedi. "Onalar oralı olduklarından dolayı." dedi, "Çok üstüne durmuyolar." dedi. Ben, dedi "Orada okucam orada kalcam diye," dedi "Daha fazla çalıştım." dedi. "Kaç bin kelime?" dedim. Çocuğa sordum o arkadaşına. Kaç bin kelime? "Yaklaşık dokuz on bin kelime." dedi. "Teknikle beraber mi?" dedim ben, "Evet." dedi. "Teknikle beraber dokuz bin beş yüz on bin kelime var bende." dedi. İngilizce kelime! On bin kelime var adamda. Ben kendi kendime düşündüm "Mustafa Özbağ kaç kelime vardır sende?" dedim. 500! Hadi olsun 750 dedim be! Ulan dedim kendine bol keseden at bin kelimen olsun dedim.

Hani ben de edebiyatı Türkçeyi seviyorum ya Seval Kaplan'dan dolayı. N'apalım bütün cemaat öğrendi Seval Kaplan'ı bizim. Sağsa kulakları çınlasın, öldüyse Allah rahmet eylesin. E şimdi ne yapayım Türkçeyi sevdiren o bize Bayındır'da. İyi tamam hadi bin kelime olsun. Yedi bin nerede bin nerede? Yedi bin nerde bin nerede? E şimdi tabi İngilizce uluslararası bir dil. Uluslararası dil olmasının arkasında siyasî, askeri, ekonomik bir sürü ölçüt koyabiliriz ama kültürü yok edemeyiz, kültür de var. Ve düşünebiliyor musunuz; örnekliyorum İngiltere'de bin yıllık bir devletse iki bin yıllık bir devletse hâlâ daha okullarında Hamlet okuyorlar. Sizin 100 yıl aynı ilkokul müfredatı gördünüz mü hiç siz bu ülkede, görmediniz. Elli yıldır görmediniz. Bıraktık, otuz yıldır aynı mı, değil. Her sene değişiyor mu? Öğretmenler elinizi kaldırın. Teknikler hariç yani matematik, değişiyor matematik de değişiyor, hadi değişsin matematik de değişsin, ama öbürkülerde her sene değişiyor mu? Değişiyor değil mi? Değişmeyen sene var mı müfredatta, yok! Biz çocuklarımıza bir şey veremiyoruz. O yüzden şimdi burda da hikmetten yola çıktık. Yani o hikmet ehli ne yazık ki yetiştirmiyor toplum. Bu toplum yetiştirecek, yani bu toplumun içinden çıkacak. Yani bu yukarıdan tepeden inme gelmeyecek. Arıları çalışkansa, arılar bir bey üretirler. Kovan çalışkandır. Kovan çalışkan olunca beyini üretir. Hatta artık bakar bey artık yaşlanmaya başladı. Aslında bey denir ona da kraliçedir o. Kovan kendi kraliçesini üretir. Bakar kendi kraliçe artık eskisi gibi yumurtlamıyor. Hızla taze bir kraliçe yapar, oluşturur. Ve hızla yeni oluşturduğu kraliçeyle yol yürür. Kraliçesini kovan kendisi oluşturur. Bir toplumun kemal ehlini veya bir topluluk hikmet ehlini kendi içerisinde yetiştirir. Toplum onu yetiştirir. Toplum onu iter. Toplum onu oraya doğru iter. Sizin beni itmeniz gerekir. Sizin beni itmeniz gerekir. Sizin beni daha ileriye doğru götürmeniz gerekir. Benim önüme öyle şeyler getirmelisiniz ki ben onun üzerinde çalışmak zorunda kalayım. Ben size tersinden söylüyorum erkeklere de bayanlara da. İslam toplumu hep hazır bir önder istedi, hazır bir önder bekliyor. Hazır birisi gelecek o orayı kurtaracak. Mehdi anlayışı da bunun tipik bir örneği. Mehdi'nin geleceğine inanıyorum bu konuda bir sıkıntım yok. Ama toplum kendi mehdisini üretme noktasında değil. Toplum kendi liderini üretme noktasında değil, yani toplum kendi liderini de üretiliyor. Yani hayır biz bunu böyle istemiyoruz, bunun böyle olması lazım diyebilecek bilince sahip değil. Şimdi ben kendi bulunduğum topluluğumu ayırıyorum. Bizde eleştirel meseleye bakılır, eleştirilir de. Fark ediyorsanız ben derim ki her türlü eleştiriye açığım, konuşun ne konuşacaksınız. Tipik üstad, mürid, mürid ilişkisi değil. Yani o kimse varsa bir fikri koysun orta yere. Bende diyim ki ya ne kadar güzel bir fikir koydu orta yere diyim. Yani o toplum o liderini kendisi büyütmeli veyahut da bir aile kendi liderini kendisi üretmeli büyütmeli. Demeli ki baba böyle olman lazım. Demeli ki anne böyle olman lazım. Demeli ki anne bu seviyede olman lazım. Anne bu nasıl kelime bu kelime sana veya bizim ailemize yakıştı mı? Yakışmadı, baba bu nasıl bir söz ya bu söz bizim ailemize yakıştı mı yakışmadı mı? Yakışmadı. Toplum kendini bu noktada otokontrolünü almalı, aileler almalı, dergâh almalı, dervişler almalı ki hikmet ehli insanlar yetişsin. Yoksa bütün dünya insanlığının olduğu gibi birer teknolojik köleyiz. Teknolojik köle. Köleyiz, teknolojik köle hem. Daha da ileri götürüyorlar teknolojik köleliğimizi: Artık ne düşüneceğimizi, ne yiyeceğimizi, ne içeceğimizi, nereye geyeceğimizi, ne giyeceğimizi, hangi evde oturacağımızı, hangi arabayı alacağımızı, hangi gözlüğü kullanacağımızı, bütün her şeyimizi onlar tespit edecekler. Onlar önümüze koyacaklar. Onların istediği gibi bir hayat standardımız olacak. Evet. Karar alın "Çadırdaki yaşayacağız." deyin sizi perişan etsinler. Evet. Karar alın "Cep telefonu kullanmayacağız." deyin koyun kenara perişan olun. Evet. Bugün Instagram'da kaç tık aldınız bakın bakalım. Daha farklı bir yemek koymamız lazım oraya, daha farklı bir sunum koymamız lazım, çok tık almanız lazım. Ya kültür bu ya, kültür bu, kültür bu... Ne kadar absürt konuşursan takipçin olur. Absürt konuş o zaman. Ne kadar çizgi dışı konuşursan takipçin olur, çizgi dışı konuş o zaman. Başka bir şey var mı? Yok! Evet. Bir de bana diyolar ki kimseyi takip etmiyorsun. Takip edeyim de kafayı mı yiyeyim, adamları aram mı bozulsun? Takip ettim diyecek ki bugün de böyleyiz üç tane sucuk kızartmış koymuş oraya bugün de böyleyiz. Ulan takip etsen ne olacak. Ondan sonra dicem ömründe sucuk mu görmedin a şerefsiz gel ben sana yedireyim dicem a bitcek işte muhabbet. Ha bu ya... Bu ama. Aldanıyoruz. Ondan sonra oraya gülücük kalp beğeni, d'imi? Öyle değil mi? Sonra bu dünya topluluğundan hikmet çıkacak hayır! Bu dünya topluluğu sadece Müslümanlar değil. Yani kendimizi sadece gömmeyelim. Hıristiyanlarda aynı Yahudiler de aynı dünya insanı aynı Hindusu da Çinlisi de hepsi de aynı. Bütün dünya insanlığı modern teknolojik köleliğe doğru koştu ve kendi köleliğini kendisi kabul etti ve kendisi dedi ki evet biz köleliğe razıyız ve köleyiz. Evet. Bunu neden böyle anlattım.

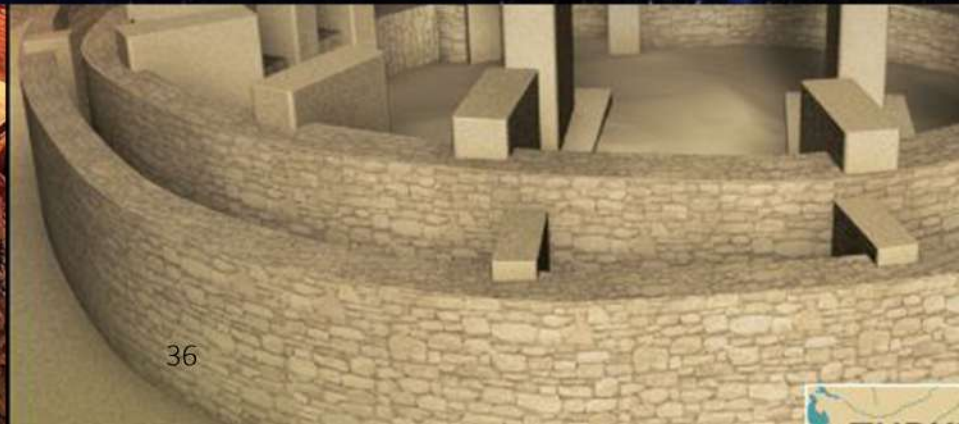
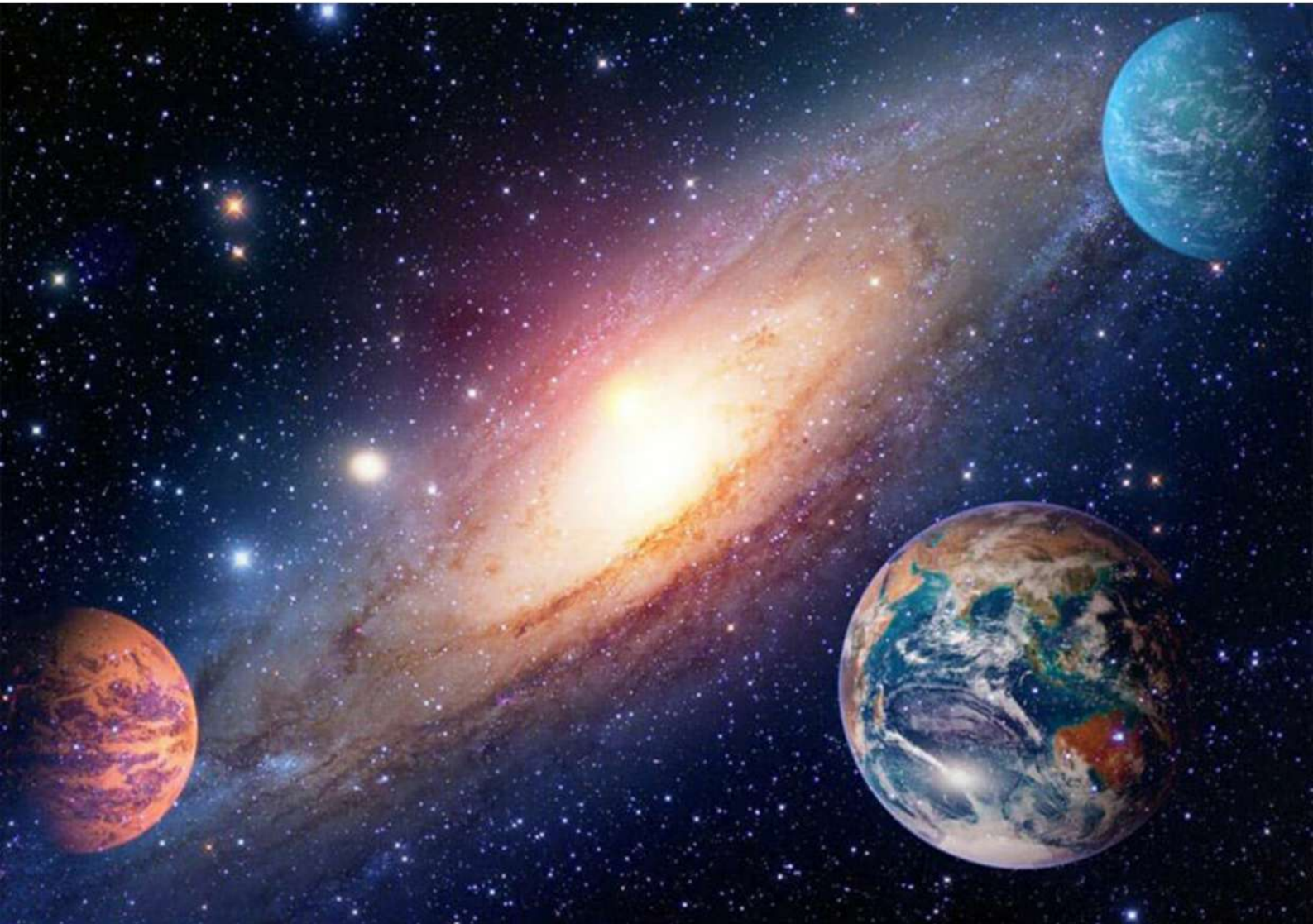
Mevzuyu bir yere bağlamadan kapatmayayım. Bunun anlatmamın sebebi şu, sufi her türlü köleliğe başkaldıran idealist bir devrimcidir. Gerçek manada sufi, her türlü köleliğe başkaldıran bugünkü deyimle, gerçek bir devrimcidir. Hani böyle anlıyorlar ya. O yüzden öyle söylüyorum. Sebebi şu: Sufi kendine ölçü olarak sadece Kur'an, sünneti ve imamların içtihatını koyar. Bir de üstadını koyar. Üstadı da Kur'an sünnet dairesinde ise üstadını ölçü olarak koyar, üstad kuran ve sünnet dairesinde değilse de onu da reddeder, "Sen üstad değilsin." der. Gerçek bir sufi. Öyle vay ben bunu reddersen ne olur? O gerçek sufi öyle düşünmez. Der ki "Söylediği Kur'an ve sünnet dairesindeyse kabul, söylediği Kur'an ve sünnet dairesinde değil ise ama o meselede red ama komple red." Sufi bu yüzden özgürdür. Sufinin böyle bir özgürlüğü vardır. Sufi böyle bir özgürlüğe sahip olunca, sufi asla bu özgürlükten ödün vermez. Ve sufiyi tekrar köle etmek mümkün değildir. Sufi var gücüyle o özgürlük bayrağını önce kendi kalp dünyasında dalgalandırır. Ondan sonra nefsinin üzerinde vurur nefsinin üzerinde dalgalandırır. Sonra o artık tabiri caizse akıl tepesine de o özgürlük bayrağını Kur'an sünnet dairesindeki özgürlük bayrağını oraya da diker. Önce kendi birey özgürlüğünü ele alır. O kimsenin hem kalbî özgürlüğü hem akli özgürlüğü hem de fikrî özgürlüğü tamamlanmıştır. Artık o sufinin özgürlüğüne pranga vuracak onu tekrar köleleştirecek hiçbir güç yoktur. Devletler buna dahil, uluslararası organizasyonlar buna dahil. O yüzden gerçek bir sufiden sadece etrafı rahatsız olmaz, onu köleleştirmek isteyen ulusal ve uluslararası bütün sistemler onu köleleştirmenin üzerine yürür. Çünkü bir tane deli çıkmıştır, çarka çomak sokmuştur. O bir tane deli, onlar deli derler çünkü; derler ki o bunun arkası gelebilir, bunun arkası gelebilir. Buna örnek şurdan vereyim size, Mesnevi'den. Hani Mesnevi beyitlerine farklı bakış açısı; hani bir zalim putperest bir Yahudi kral vardı. Putun önünde eğilmeyenleri ateşe atıyordu. Hatırladınız mı? Mesnevi sohbetlerinde. Bir tanesi çıktı, genç birisi, dedi ki "Ben bu putun önünde eğilmeyeceğim." ateşi yaktırdı. Devasa bir ateş yaktırdı. Devasa bir ateş yaktırınca o genç, ilk önce onu attılar. Çünkü o genç, Mesnevi'de ne geçiyordu, çünkü o genç, o Yahudi kral kendi kız kardeşiyle zina etmişti. Ona delil istiyordu. Ona diyordu ki "Âlimler toplanın buna fetva verin." Bakın değişmedi insanlık. Bugün de âlimler toplanıyorlar. Zinaya fetva veriyorlar. O gününde âlimleri toplanıyorlar zinaya fetva verecekken bu genç bağırıyordu onlara. Ben hikâyeyi böyle anlatmıştım size şerh ederken, hatırlıyorum. O genci ateşe attı. Kral ateşe atınca ateş onu yakmadı. Yakmayınca dışardakilere bağirmaya başladı, dedi ki "Ateş dışardan sizi korkutmasın gelin içersi güllük gülistanlık. Gelin içersi bahçe. Bağ bahçe. Gelin canınız rahat etsin." Hani İbrahim'de de vardı ya böyle bir kıssa. Bu İbrahim'den sonra olan kıssa. Bunların İbrahim'den önce olanları da var. Şimdi ne yaptı o genci duyan dışardaki, önce annesi attı kendini ateşin içine. Baktı ki annesi, ateş onu yakmadı. Yakmayınca o da başladı bağirmaya, dedi ki "Gelin ateşten korkmayın. Sizin gördüğünüz ateş normal ateş değil." Herkes kendisini atmaya başladı ateşin içerisine. Bu sefer Yahudi putperest kral ne dedi? Askerlerine dedi ki, "İnsanları ateşe atmaktan koruyun ateşe atırmayın, önlerine engel olun, kimse ateşe kendisini atmasın." Çünkü herkes ateşe atıyor kendisini kurtuluşa gidiyor. Bakın kurtuluşa gidiyor. Hemen set çektiler. Millet bu sefer ateşe gitmek için koşturuyor ama o firavunun askerleri onları durduruyor. Şimdi Kur'an ve sünnete iman etmek dışarıdan ateş gibi gösterirler size. Kim gösterir? Bugünün Yahudi putperest kralları gösterir. Bugünün dünyaya hükmeden dünya insanlığını Müslüman, Hristiyan, Yahudi, Hindu, Çin, dinli, dinsiz ayırmadan köleleştirenler derler ki "Sakın böyle inanmayın, sakın böyle de yürümeyin." Ateş gibi gösterir. Çünkü evet nefse ateş gibi gelir. Nefs kabul etmez. Çünkü şeytan ateş gibi gösterir şeytan kabul etmez. Çünkü heva hevesi ateş gibi görünür kabul etmez. Ama o ateşe atan kimse özgürlüğüne kavuşur. O kimse özgürlüğüne kavuşunca bunu hakkınızı helal edin böyle sıralayacağım şimdi; önce Allah adına tahakküm koyan sahte ilahlara karşı durur. Sonra Allah adına tahakküm koyan sahte anne babalara karşı gelir. Sonra Allah adına kendi kendine heva hevesinden hüküm koymaya çalışan eş karı koca olarak ve çocuklar ve etraf, bunlar hepsi de onu tekrar hegemonyasına almak isterler. Onun özgürlüğünü almak isterler, ona derler ki "Gittiğin yol ateş, gitme." "Dinleme." derler, "Yapma." derler. Çünkü onlar hâlâ daha köledir. Dünyanın en zor şeyi bir köleye köleliğin kader olmadığını anlatmaktır. Bu dünyanın en zor işidir. Köleliği sindirmiş kabul eden bir kimseye köleliğin kader olmadığını anlatmak kadar zor bir şey yoktur. Çünkü senin de etrafın kölelerle doludur. Anlatamazsın, anlatamazsın. O yüzden hikmete böyle fazlaca zaman ayırdık. Teknoloji mi hikmet mi? Hikmet, hikmet... Çünkü hikmetsiz bir teknoloji canavardan başka bir şey değil. İşte Hiroşima meydana, işte Nagazaki meydana, işte Ukrayna meydana.

Hikmetsiz oturduğu yerden basıyor tuşlara dinliyor mu asker, sivil diye? Dinlemiyor. Dinliyor mu şehirleri bombalıyorum diye? Dinlemiyor. Bombalıyor, atıyor füzeleri. İşte Amerika'nın yaptığı, Fransa'nın yaptığı. Dinledi mi? Oturdukları yerden bastılar düğmelere, füzeleri attılar. Düşünebiliyor musunuz, beş bin yıllık, beş bin yıllık Bağdat'ı harap ettiler. Düşünebiliyor musunuz? Kabul edersiniz etmezsiniz, ne kadar Şia ibadethanesi varsa bombalandı. Ne kadar Sünni ibadethanesi varsa bombalandı. Kütüphaneler yağmalandı. Kütüphaneler yağmalandı. Üç bin yıllık heykeller yerlerinden sökülüp Amerika'ya taşındı, İngiltere'ye taşındı. Teknoloji mi, hikmet mi? Batı bu şekilde batacak zaten ama arkası çok iyi olacak."

İnşallah...

(19.11.2022 Cumartesi gündüz bayan sohbeti)

Emine ÖZTAŞ

HZ. PİR İLE ÖLÜM ÜZERİNE

1. ŞEBİ ARUS

Dertlerime Hz. Pir cevap vermiş. Kimi seviyorsak, kiminle bir yol yürüyorsak, yüzyıllar da olsa aramızda, elimizi hiç bırakmamış. Ya Hz. Pir Büyük Divanında dediğin gibi;
"Ölümümüzden sonra mezarımızı yerde aramayınız! Bizim mezarımız âriflerin gönüllerindedir."¹

Hz. Pir ile Ölüm Üzerine

Ölüm ne uzak yollardan geliyor ne de yanı başımda duruyor
Ne ondan kaçıyorum ne de ona koşuyorum
Ölüm her an yeniden benimle var oluyor
Okyanusa dalar gibi, ufuk çizgisine bakar gibi ölümü seyrediyorum

"Hele her gece, bütün ruhlar, bütün akıllar, o uçsuz bucaksız derin denizde batar, yok olurlar. Yine sabah vakti, o Tanrı'ya mensup ruhlar ve akıllar, balıklar gibi denizden baş çıkarırlar. Güz mevsiminde o yüz binlerce dallar, yapraklar; bozguna uğrayıp ölüm denizine giderler."²

Ölmeden önce ölmeyi temenni etmişim
Sevgililerin en sevgilisi Allah'a yakın olma çabasına girmişim
Canda mıyım Yemen'de miyim bilemem, depremlerle sarsılmışım
Ayrılık nedir, ölüm nedir, gurbet nedir inan yol bulamamışım

"Ecel, insanlara her gün yüzlerce defa çatar!
Hakk aşığı ise, ecel gelmeden sebepsiz olarak, kendini ölüme teslim eder.
Yani ölmeden evvel ölür.
Ölüm günümde tabutum götürülürken, bende, bu dünyanın derdi, gamı var, dünyadan ayrılığımıza üzülüyorum sanma, bu çeşit şüpheye düşme!
Sakın, öldüğüm için bana ağlama; "Yazık oldu, yazık oldu!" deme.
Eğer nefse uyup şeytanın tuzağına düşersem, işte hayıflanmanın sırası o zamandır!
Cenazemi görünce; "Ayrılık, ayrılık!" deme! O vakit, benim ayrılık vaktim değil, "buluşma, kavuşma" vaktimdir!
Beni toprağın kucağına verdikleri zaman sakın; "Veda, veda!" deme! Çünkü mezar, öteki alemin, cennetler mekanının perdesidir!"³

Aşığın canı maşuğunun karşısında nasıl değerlidir?
Aşıkların hayatı maşukla yaşanmayıp hasrete mi düçar olmuştur?
Kaburgalarımın içindeki gönlüm müdür yoksa kan dolu bir et mi?
Beni güzelliğe sevk edemeyen bu akıl, bu iki göz, nur padişahını görmüş müdür?

“Biz değeri de bulduk kan diyetini de. Ve o yüzden can vermeye koştuk.
Ey âşık! Aşıkların hayatı ölümlerdir. Gönlü gönül vermeden başka bir suretle bulamazsın.
Yüzlerce nâz ü işveyle gönlünü almak istedim; sevgili bana istiğna yüzünü gösterdi, bahaneler etti.
“Bu akıl, bu can, senin aşkına gark olmuş değil mi ki?” dedim, dedi ki: “Git, git; bana bu efsunu okuma!
Ben, senin ne düşündüğünü bilmez miyim?
Ey iki gören! Sen, sevgiliyi nasıl gördün; buna imkân mı var?”⁴

Beş duyumu aktif edersem duyabilir miyim yârin kokusunu
Toprağın üzerinde süzülen yılanın zehri teğet geçer mi toprağın dokusunu
Mürşidsiz yol giden hiç kontrol edebilir mi duygusunu
İçime nurundan üfleyen bağışlar mı bana dizlerimi titreten sorgusunu

“Akli en üstün, anlayışı en keskin olan, kokudan anlar.
Öbürüyse ancak dudağına, dişine değince fark eder.
Şeytan “yiyin” diye bağırir ama o adamın dudağı zehri, boğazına varmadan reddeder.
Başka biri boğazına varınca anlar, bir başkası yer, bedenini berbat edince anlar.
Zehir; diğer birisinde abdest bozarken yanlış yapar; zaman zaman ciğerini delen bir acı peyda eder.
Bir başkasında zehrin eseri; günler, aylar geçtikten sonra görünür.
Diğer birisinde ise ölümden ve Sûr üfürüldükten sonra meydana çıkar.”⁵

Sevgilinin bildirdiği neyi duysam gözüme gelip yaş oturdu
Uzak yollarda 1067 kez canıma can damarları sokuldu
Arş'da gölgelenecekken, ötesinin ışığı gözlerimi ovuşturdu
"Doğru olanlara korku yok; üzüntü de yok"⁶ kelamı dertlerimi savuşturdu

"Herkes ölümden ürker, korkar. Bu kavimse ona bıyık altından gülmektedir.
Kimse onların gönlüne galip gelmez. Sedefe zarar gelir, inciye değil.
Onlar fıkı ve nahvı terk etmişlerdir ama mahvolmayı ve yokluğu ihtiyar etmişlerdir.
Sekiz cennetin nakışları parladıkça onların gönül levhine vurur, orada tecelli eder.
Tanrı'nın doğruluk makamında oturanların, orasını yurt edinenlerin derecesi; arştan da yücedir,
kürsüden de boşluktan da!"⁷

Kavuşmamız kıyametle denkleşen bir buket çiçek
Ötelerde kimi sevdiyse dibindeyiz ilelebet
Ben bende olduğum müddetçe yüreğim kuş bacağı gibi titrek
Bana yolu gösterenin söylediği; "Kuran, sünnet, vatan, millet"

"Bir aşığın yol arkadaşı Allah olursa, artık o yolda tehlike, korku bulunur mu?
Kendisine Allah'ı dost olan kişi canın çıkıp gitmesinden, yani ölümden hiç korkar mı?
Kuşun ayağı bağlı olursa, uzak yerlere uçamaz. Yeryüzünde döne döne alçaklarda uçar. Çünkü uçuşta
acemidir.
Fakat ölümlerle, beden hapisanesinden kurtulur, ayağındaki bağı koparır atarsa, uçacağı yerleri de
görür, her şeyin sırrının ne olduğunu anlar."⁸

Ölüm bizi seninle de kavuşturur ya Mevlana!
Beyitlerin bize aşkı yaşamaya şevk verir ya Mevlana!
Herkes yollara mı düşer de bulur Şems'ini bilmem
Ölüm bize de bir an önce gelsin, şenlikler kurulsun ya Mevlana!

"Âşık olmayanlar, ölümden korkarlar.
Ömürlerinin uzaması için yalvarırlar. Mühlet isterler. Aşıklar ise; "Hayır, hayır!" derler.
Sevgiliye kavuşacakları için "Ey ölüm, çabuk ol, gel!" diye niyazda bulunurlar.
Aslında gökyüzünü, aşıkların "ah"larının dumanları kurmuştur. Bu dumanın sahibine; "Aferin, çok
yaşa!" de!
Bizim ölümümüz, ebedî bir düğündür."⁹

Hüsnanur TÜRE

1. Can, Şefik, Divan- Kebir'den Seçmeler Cilt I, 316
2. Çelebi, Velet, Mesnevi Şerif Tercümesi Cilt I, 1890. Beyit
3. Can, Şefik, Divan- Kebir'den Seçmeler Cilt I, 653
4. Çelebi, Velet, Mesnevi Şerif Tercümesi Cilt I, 1750. Beyit
5. Çelebi, Velet, Mesnevi Şerif Tercümesi Cilt I, 2585. Beyit
6. Yunus Suresi, 62. Ayeti Kerime
7. Çelebi, Velet, Mesnevi Şerif Tercümesi Cilt I, 3495. Beyit
8. Can, Şefik, Divan- Kebir'den Seçmeler Cilt I, 450
9. Can, Şefik, Divan- Kebir'den Seçmeler Cilt I, 567

GÜNLÜK VİRD

“Yâ Rabbi! Niyet Ettim Günlük Virdimi Çekmeye” Denilerek niyet edilir.

«ÜÇ İHLÂS BİR FÂTİHA» okuduktan sonra aşağıdaki gibi bağışlama yapılır:

“YÂ RABBİ! Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu aleyhi ve sellem) Hazretleri'nin Ruhlarına ve Bütün Geçmiş Peygamber Efendilerimizin Ruhlarına, Cihâryâr-i Güzin Efendilerimiz; Ebûbekir-i Sıddîk, Ömerü'l-Fâruk, Osmân-ı Zinnüreyn, Aliyyü'l-Mürtezâ (Radiyallâhu Anhum) Hazretleri'nin Ruhlarına, Aşere-i Mübeşşere'nin, Evlâd-ı Rasûlullah, Zevce-i Rasûlullah, İmâm Hasan, İmâm Hüseyin, Yetmiş İki Şühedâ'nın, Şehîd-i Kerbelâ'nın ve Bütün Şühedâ'nın, Tüm Ashâb-ı Rasûlullah (Rıdvânullâhi Aleyhim Ecmaîn) Hazretleri'nin Ruhlarına, İmâmımız; İmâm-ı Âzam Ebû Hanîfe, İmâm Şâfiî, İmâm Mâlik, İmâm Hanbel (Rahmetullâhi Aleyhim) ve Bütün Mezhep İmâmları'nın Ruhlarına Hediye Eyledim, Vâsıl ve Hissedâr Eyle Yâ Rabbi!”

Sonra tekrar «ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA» okuduktan sonra aşağıdaki gibi bağışlama yapmaya devam edilir:

“YÂ RABBİ! Pirimiz Seyyid Abdülkâdir-i Geylânî, Seyyid Ahmed er-Rifâî, Seyyid Ahmed el-Bedevî, Seyyid İbrâhîm ed-Düssûkî, Şeyh Ebû'l-Hasan eş-Şâzelî, Şâh-ı Nakşibendî Muhammed Bahâeddîn, Şâh-ı Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Şâh-ı Hacı Bektâş-ı Velî, Şâh-ı Hacı Bayrâm-ı Velî, Mehmed Muhyiddîn Üftâde, Üveys el-Karanî, Muhyiddîn ibnü'l-Arabî, Niyâzî-i Mısırî (Kaddesallâhu Esrârahum Ecmaîn) ve Tüm Pîr Efendilerimizin Ruhlarına Hediye Eyledim, Vâsıl ve Hissedâr Eyle Yâ Rabbi!”

Sonra tekrar «ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA» okuduktan sonra aşağıdaki gibi bağışlama yapmaya devam edilir:

“YÂ RABBİ! Bütün geçmiş Mürşid-i Kâmillerin, Velîlerin, Evliyânın, Dervişlerin, Mü'minlerin Ruhlarına, Üstadımız Bayındırlı Hacı MUSTAFA ÖZBAĞ (Kaddesa'llâhü Sırrahü'l-Azîz) Efendî'nin Rûhâniyetine ve Yaşayan Bütün Mürşid-i Kâmillerin, Velîlerin, Evliyânın Rûhâniyetlerine, Bütün Derviş Kardeşlerimizin ve Ümmet-i Muhammed'in Rûhâniyetlerine, Turuk-i Aliyyeden ve Akriba-i Taallukâtımızdan Geçenlerin Ruhlarına Hediye Eyledim, Vâsıl ve Hissedâr Eyle Yâ Rabbi!”

Daha sonra aşağıdaki zikirler yapılır:

100 DEFA “SÜBHÂNALLÂHİ VE Bİ-HAMDİHÎ, SÜBHÂNALLÂHİ'L-AZİM VE Bİ-HAMDİHÎ
ESTAĞFİRULLÂH EL-AZÎM.”

100 DEFA “ALLAHÜMME SALLÎ ALÂ SEYYİDİNÂ MUHAMMEDİN VE ALÂ ÂLİ SEYYİDİNÂ
MUHAMMEDİN VE SAHBİHİ VE SELLİM”

1001 DEFA “LÂ İLAHE İLLALLÂH”

(Tevhid en az 1001 defa, yetmiş bine kadar çoğaltılabilir.)

Okunabildiği kadar KUR'ÂN okunur, DUA edilir.

(Yukarıda târif edilen dersi günde en az bir sefer yapmak gerekir. Eğer daha fazla yapmak isterse sabah ve akşam yapılabilir. Daha da fazla yapmak isterse istediği kadar yapabilir. Efdâl olanı az da olsa devamlı olmalıdır.)

Her sabah ve akşam namazından sonra dünya kelamı konuşmadan yedi kez “ALLAHÜMME ECİRNÎ
MİNE'N-NÂR” ve yine yedi defa “HASBÜNALLÂHÜ VE Nİ'ME'L-VEKÎL” denilir.

Her namazdan sonra; normal namaz tesbihâtı:

33 DEFA “SÜBHÂNALLÂH”

33 DEFA “ELHAMDÜLİLLÂH”

33 DEFA “ALLAH-Û EKBER”

1 DEFA “LÂ İLÂHE İLLALLÂHU VAHDEHU LÂ ŞERÎKE LEH, LEHÜ'L MÜLKÜ VE LEHÜ'L-HAMDÜ VE HÜVE ALÂ
KÜLLİ ŞEY'İN KADÎR” dedikten sonra,

300 defa “LÂ İLAHE İLLALLÂH”

(Tevhid en az üç yüz defa, beş bine kadar çoğaltılabilir.)

Dua Edilir.

SALAVAT-I SEB-A

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA SEYYİDİNA MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA MÜRŞİDİNA MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA ESELİNA MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA HAYRULVERA MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA ŞEMSÜDDÜHA MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA BEDRÜDDÜCA MUHAMMEDİN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ VE SELLİM VE BARİK ALA NURÜLHÜDA MUHAMMEDİN ABDİKE VE HABİBİKE VE RESULİKE NEBİYYUN ÜMMİYYUN VE ALA ALİHİ ADEDE KEMA LİLLAHİ VE KEMA YELİ KUBİ KEMALİHİ

ALLAHUMME SALLİ ALA SEYYİDİNA MUHAMMEDİN'İN NEBİYYİ ÜMMİYYU VE ALA ALİHİ VE SAHBİHİ VE SELLİM